

Kwantitatief onderzoek Jongeren en Gezondheid 2022

September 2022

Context en onderzoeksdesign

Context

- ✓ Naar aanleiding van een symposium rond de gezondheid van jongeren, hebben de Onafhankelijke Ziekenfondsen een **bevraging** gehouden bij **jongeren tussen 16 en 25** over de mate waarin ze zich betrokken voelen bij hun **gezondheid**.
- ✓ De **topics** in het onderzoek zijn:
 1. Zijn jongeren bezig met gezondheid?
 2. Waar halen ze hun informatie vandaan?
 3. Hebben ze vertrouwen in de artsen die ze raadplegen?
 4. Wat verwachten ze van beleidsmakers?

Design

- ✓ Steekproefgrootte: N= 1000 deelnemers, representatief naar regio, geslacht en leeftijd.
- ✓ Allen zijn tussen 16 en 25 jaar.
- ✓ Online bevraging gemaakt door marktonderzoek specialist Double You Research.
- ✓ Gemiddelde duurtijd: 10 minuten.
- ✓ Veldwerkperiode: 29 augustus tot 11 september 2022.

-
1. Executive summary
 2. Profiel van de jongeren in de steekproef
 3. Zijn jongeren bezig met hun gezondheid?
 4. Waar halen ze hun informatie?
 5. Hebben ze vertrouwen in de arts die ze raadplegen?
 6. Wat verwachten jongeren van het beleid rond gezondheid?
-

01

Executive summary

Executive summary

Voelen jongeren zich gezond?

- ✓ **1 op 3 jongeren** (34%) **voelt** zich “**zeer gezond**”, d.w.z. geeft zichzelf een “gezondheidsscore” van 9 of 10 op 10. **1 op 6** (17%) **voelt** zich “**niet gezond**”, d.w.z. geeft zichzelf een score van 6 op 10 of lager.
- ✓ Er zijn wel enkele **socio-demografische verschillen**:
 - Vooral tussen **jongens en meisjes** is er een groot verschil: bijna **1 op 2 jongens** (48%) voelt zich heel gezond, bij **meisjes** is dat met **1 op 5** (21%) merkkelijk lager.
 - Ook de **middenleeftijdsgroep** (19-22 jarigen) scoort zichzelf lager dan de 16-18 jarigen en de 23-25 jarigen.
 - Opmerkelijk is dat **Brusselse** jongeren zichzelf hoger scoren dan jongeren in andere regio's.

Zijn er veel jongeren met een chronische ziekte?

- ✓ **1 op 4** jongeren geeft aan dat ze een **chronische ziekte** hebben. Mogelijks gaat het hier zowel om **somatische** als **psychische** aandoeningen.
 - Maar dit betekent **geenszins** dat deze groep zich **ongezonder voelt** dan gemiddeld.
 - In tegendeel, binnen deze groep is het zowel het **aandeel** dat zich **heel gezond** voelt (44%) als het aandeel dat zich **niet** gezond voelt (23%) **groter** dan gemiddeld.

Executive summary

Vinden jongeren dat ze gezond leven?

- ✓ **Gezondheid** voor jongeren gaat in de allereerste plaats over **gezond eten** en **voldoende sporten en bewegen**. Verder associeert men gezondheid ook bovengemiddeld met **voldoende slapen** en je **goed in je vel voelen**.
 - **Meisjes** leggen meer nadruk op het **mentaal goed voelen** dan jongens.
 - Naarmate men **ouder** wordt, ligt de nadruk wat meer op “**er goed uitzien**” en “**fijne relaties**” hebben (veel vrienden hebben – jezelf kunnen zijn – een lief hebben).
- ✓ **1 op 5 jongeren** (22%) vindt dat hij/zij **echt gezond leeft**. 1 op 7 (15%) heeft de indruk **niet gezond** te leven.
 - **Meer jongens** dan meisjes vinden dat ze gezond leven.
 - De beleving van de gezondheid is **lager in de midden leeftijd 19 tot 22** jaar.
- ✓ **1 op 4 jongeren** (27%) vindt dat hij/ze **echt bewust bezig** is met gezondheid. 1 op 7 (14%) is niet bewust bezig met zijn gezondheid.
 - Ook hier scoren **jongens** zichzelf beter dan meisjes. Het bewustzijn stijgt met de leeftijd.
 - Jongeren die **bewust bezig** zijn met hun gezondheid doen dat in de eerste plaats **om zich nu goed te voelen**.
 - Redenen waarom jongeren **niet bewust bezig** zijn met hun gezondheid hebben te maken met: gebrek aan **motivatie** – geen **tijd** – men voelt zich **niet ziek**. Met andere woorden men **ervaart** (nog) **geen nadelige gevolgen** van zijn/haar minder gezonde levensstijl. Bewust met gezondheid bezig zijn is dan ook “iets voor later” of blijft hangen in goede voornemens: “ ik ga er dit jaar nog werk van maken”.

Executive summary

Maken jongeren zich zorgen over hun gezondheid?

- ✓ **1 op 7 jongeren** (15%) maakt zich **echt** zorgen over zijn/haar gezondheid. Net iets meer meisjes dan jongens maken zich zorgen over hun gezondheid maar de verschillen zijn klein.
- ✓ En **waarover** maakt men zich dan zorgen? De **top 5** van redenen is identiek voor jongens en voor meisjes maar bij meisjes is het telkens meer uitgesproken:
 - **Ongezond eten - Te weinig bewegen - Onvoldoende slapen - Zich niet goed in zijn vel voelen - Ziek worden.**
- ✓ Naarmate men ouder wordt, maakt men zich wat meer zorgen over de relatie en over onveilige seks.

Welke onderwerpen – in context van gezondheid – houden jongeren bezig?

- ✓ De **top** blijft **identiek** aan de onderwerpen waarover men zich zorgen maakt rond gezondheid:
 - **Beweging – Voeding – Slaap - Mentale problemen (angst, depressie, stress).**
- ✓ Maar zonder expliciete verwijzing naar gezondheid, komen “**er goed uitzien**” (*lichaamsvormen, gewicht,...*) en “relaties” (*vrienden hebben, zichzelf zijn, je geaardheid kunnen beleving, een lief hebben*) meer naar voor als belangrijke thema's voor jongeren.
- ✓ En ook hier zijn de scores voor elke van deze topics bij **meisjes - letterlijk en figuurlijk –meer uitgesproken dan bij jongen**. Dit zijn thema's waarmee meisjes meer begaan zijn, onderwerpen **waarover** ze makkelijker praten. Voor hen zijn dit relevante gespreksonderwerpen. Dit lijkt minder het geval voor jongens.

Executive summary

Leven meisjes echt ongezonder dan jongens?

- ↷ Belangrijk bij de interpretatie van de resultaten is dat het hier gaat om **percepties** en niet **over metrische gezondheids-parameters**.
- ↷ Of jongens echt gezonder leven en bewuster bezig zijn met gezondheid, dan wel zichzelf gewoon positiever inschatten kan met deze studie niet beantwoord worden.
- ↷ Wel duiden de resultaten er op dat de **subjectieve werkelijkheid** van **meisjes** en **jongens verschilt**.
 - **Meisjes** zijn mogelijk wat kritischer voor zichzelf, hebben sneller het gevoel dat zij minder gezond leven, hebben sneller het gevoel dat ze minder bewust met hun gezondheid bezig zijn, ze maken zich dan ook wat meer zorgen over hun gezondheid en praten ook wat makkelijker over allerlei onderwerpen rond gezondheid.
 - **Jongens** hebben mogelijk wat sneller het gevoel dat ze gezond leven/ dat ze bewust met gezondheid bezig zijn, ze maken zich wat minder snel zorgen over hun gezondheid en zijn minder bezig/ begaan met onderwerpen rond gezondheid.

Executive summary

Wie zijn de gesprekspartners voor jongeren over gezondheid?

- ✓ **Vrienden – vriendinnen – partner** zijn doorgaans met voorsprong de **nr 1 informatiebron / gesprekspartner**, zeker voor onderwerpen zoals *bewegen/sport – er goed uitzien – mentale problemen - alcohol gebruik – roken – drugsgebruik - gamen – relaties – (onveilige) seks/ SOA's – grensoverschrijdend gedrag*.
 - Bij “voeding” – “slapen” – “gezonde omgeving” is **familie** even belangrijk of zelfs een tikkeltje belangrijker.
 - Bij ziekten, maar ook bij onveilige seks, soa's, anticonceptie, slaapproblemen is ook de **dokter** een relevante gesprekspartner.
 - **School, hulplijnen, anonieme contacten** zijn - met uitzondering van grensoverschrijdend gedrag - duidelijk secundair.
- ✓ Het zijn dan ook vooral de **familie**, de **vrienden - vriendinnen / partner** en de **huisarts** die jongeren kunnen **motiveren** om (meer) met gezondheid bezig te zijn.

Hoe ervaren ze de info over gezondheid die ze vinden in de media?

- ✓ **3 op 4 jongeren** is al eens op **zoek gegaan** naar **informatie** rond gezondheid in de **media** (*artikels, internet, sociale media,...*).
- ✓ Ze hebben het gevoel dat de gevonden info **makkelijk te begrijpen** is (3 op 4), **bruikbaar** is (3 op 4) en voor net iets meer dan de helft ook **voldoende om aan de slag te gaan** om problemen met gezondheid aan te pakken.
- ✓ Hoe meer men betrokken is bij zijn gezondheid hoe positiever men is over de gevonden informatie: makkelijk – nuttig – onmiddellijk toepasbaar. Jongens zijn ook net iets positiever in hun oordeel dan meisjes en de positieve beleving is ook licht stijgend met de leeftijd.

Executive summary

Hoe is hun relatie met de arts?

- ↪ **4 op 10 jongeren** gaat **meestal alleen** naar de huisarts. Bij meisjes en 23-25 jarigen loopt dit op tot 1 op 2.
- ↪ **Eén op 20 jongeren (5%)** gaat **nooit** naar de huisarts. Wie niet naar de huisarts gaat, geeft vooral aan dat hij /zij zich zo goed als nooit ziek voelt.
- ↪ De **meeste jongeren (2 op 3)** hebben een **positief gevoel over hun relatie met de huisarts**.
 - **1 op 3 jongeren** geeft overtuigd aan dat zij vertrouwelijke dingen kunnen bespreken - de uitleg van de arts begrijpen - voldoende geïnformeerd worden - voldoende betrokken wordt bij beslissingen over hun gezondheid.
 - Er zijn hierbij weinig verschillen tussen jongens en meisjes en tussen leeftijdscategorieën.
- ↪ **+/- 10%** van de jongeren lijkt ontevreden over zijn/haar relatie met de huisarts.
- ↪ **4 op 10 jongeren** gaat wel eens **zonder medeweten van de ouders** naar de huisarts.
 - Bij **jongens** is dat **1 op 2** en bij **23-25 jarigen** en in **BHG** loopt dit op tot **2 op 3 jongeren**.
 - Als reden voor een bezoek zonder ouders wordt vooral verwezen naar gesprekken over **anticonceptie** en **seksueel overdraagbare aandoeningen**. Meisjes verwijzen ook naar andere – niet opgelijste redenen.

Executive summary

Wat verwachten jongeren van het beleid rond gezondheid?

- ↷ Net iets minder dan **2 op 3 jongeren** is op de **hoogte** van de **overheidsmaatregelen** gericht op jongeren zoals *gratis basis tandverzorging tot 18 jaar, (gratis / goedkoper) voorbehoedsmiddelen voor wie jonger is dan 25 jaar en een tussenkomst in de kost voor brilglazen voor wie jonger is dan 18 jaar.*
- ↷ **Tot 2 op 3 jongeren steunt maatregelen** die op een **niet beperkende** manier hun **gezondheid** ten **goede komen**: zoals bv *gezond eten goedkoper maken – promoten van water bij jongeren – duwtje geven richting meer bewegen, gezondere keuzes, preventie, begeleiding bij problemen....*
- ↷ Maar **van zodra** maatregelen **bedoeld** zijn om de **vrijheid in te perken**, zijn jongeren meer **terughoudend** en zakt de steun/ sympathie onder 50%: *verstrengen van regels over alcohol gebruik – duurder maken met suikerhoudende dranken of reclame hiervoor verbieden,...*
- ↷ Met andere woorden ook bij jongeren en gezondheid geldt dat **nudging** op **meer sympathie** kan rekenen dan **beperkende maatregelen**.

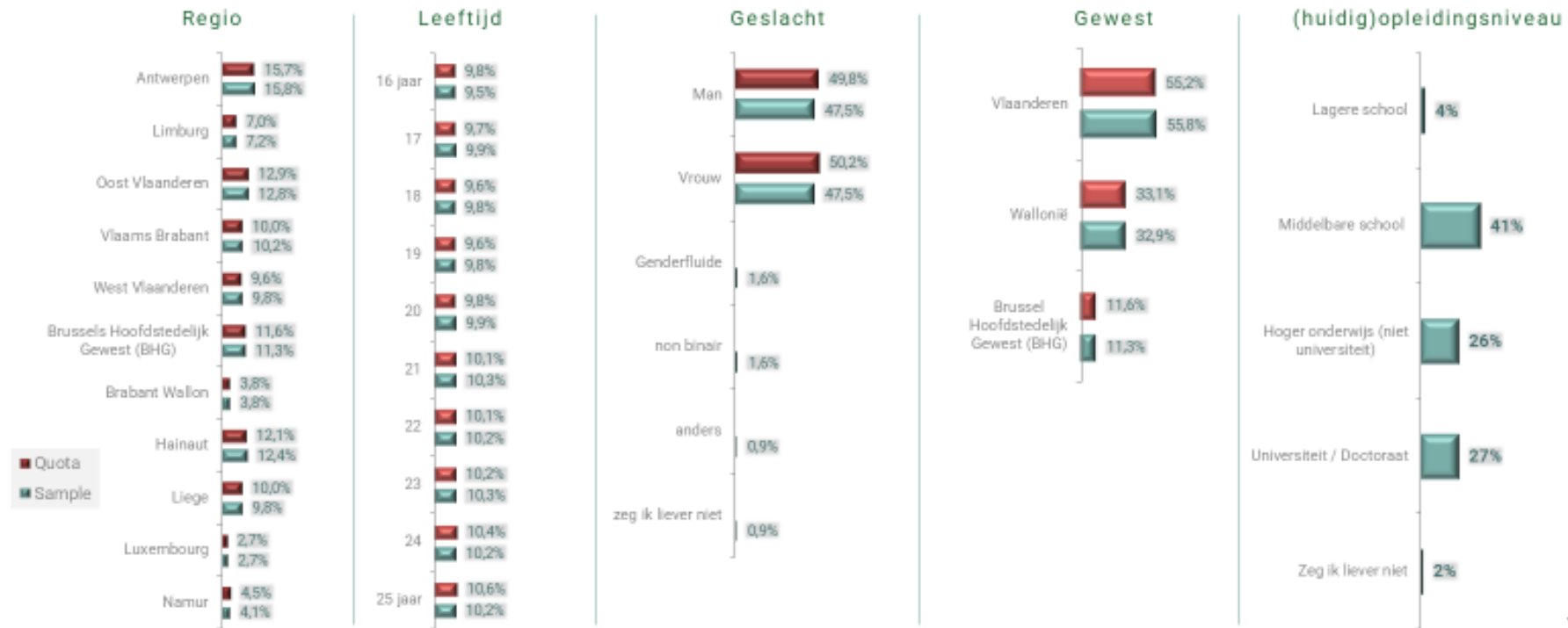
02

Profiel van de jongeren in de steekproef

Profiel van de jongeren in de steekproef

Verdeling naar socio-demografische kenmerken

- De totale steekproef bestaat uit **N= 1000 jongeren**.
- De steekproef is **representatief naar provincie, leeftijd en geslacht**. *Er werd gewerkt met quota op deze socio demografische kenmerken en een geweging om de steekproef representatief te maken. De hoogste geweging bedraagt 1,3.*

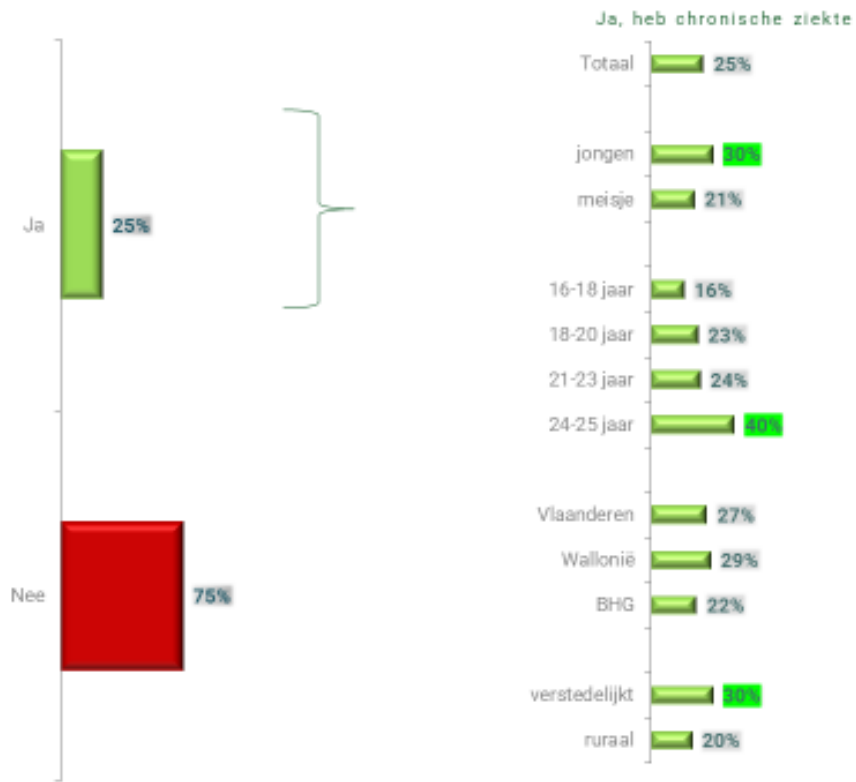
03

Zijn jongeren bezig met hun gezondheid?

Zijn jongeren bezig met gezondheid?

Hoeveel jongeren hebben een chronische aandoening/ziekte?

"Heb je een chronische ziekte, dit is een ziekte waarvoor je dus regelmatig moet opgevolgd worden (vb diabetes, astma, epilepsie, reuma, migraine,...)? (Total sample N= 1000)

1 op 4 jongeren heeft een chronische ziekte.

Mogelijks gaat het hier zowel om somatische als psychische aandoeningen, zoals adhd of angststoornissen,... (cft zie verder bij onderwerpen die jongeren bezig houden).

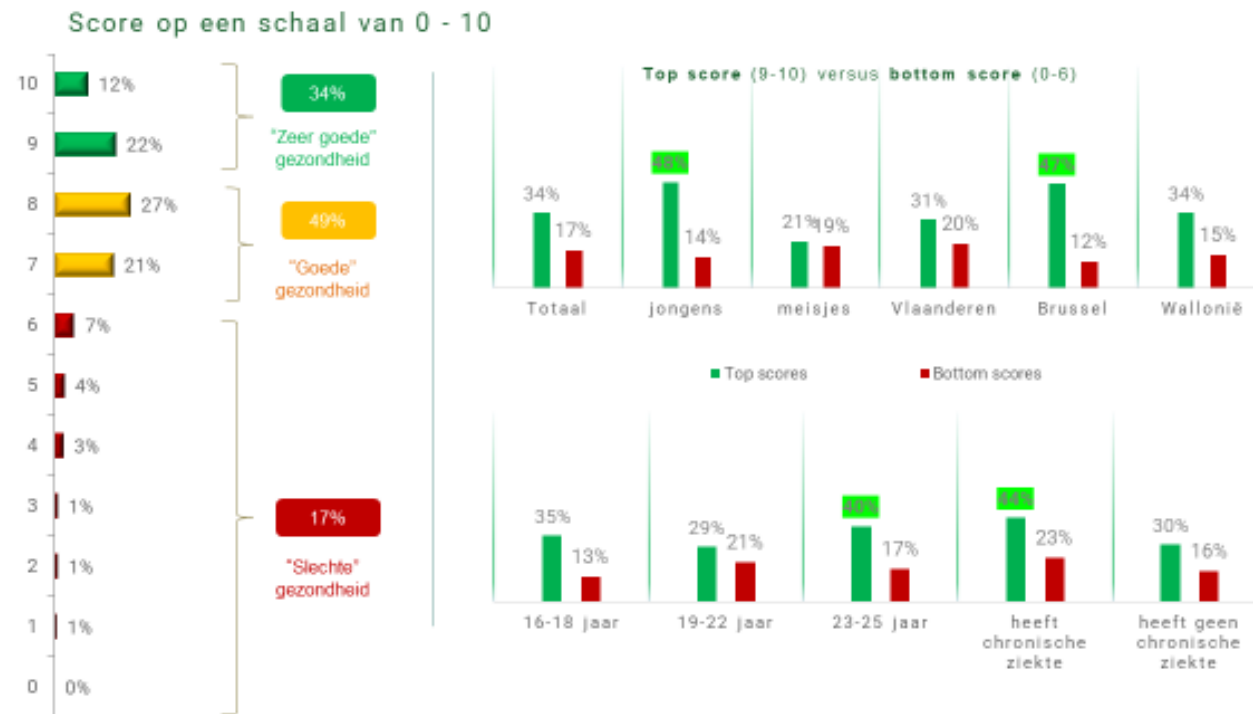
Het **aandeel** jongeren met een chronische ziekte lijkt:

- iets **hoger** bij **jongens** dan bij meisjes.
- iets **hoger** in een **verstedelijkte omgeving** dan in een rurale omgeving.
- **stijgend** met de **leeftijd**.

Zijn jongeren bezig met gezondheid?

Hoe gezond voel ik me?

“Als je jezelf een score op 10 moet geven op vlak van gezondheid, hoeveel punten zou je jezelf geven?” (Total sample N= 1000)
(1 betekent dat je gezondheid zeer slecht is, 10 betekent dat je gezondheid heel goed is)

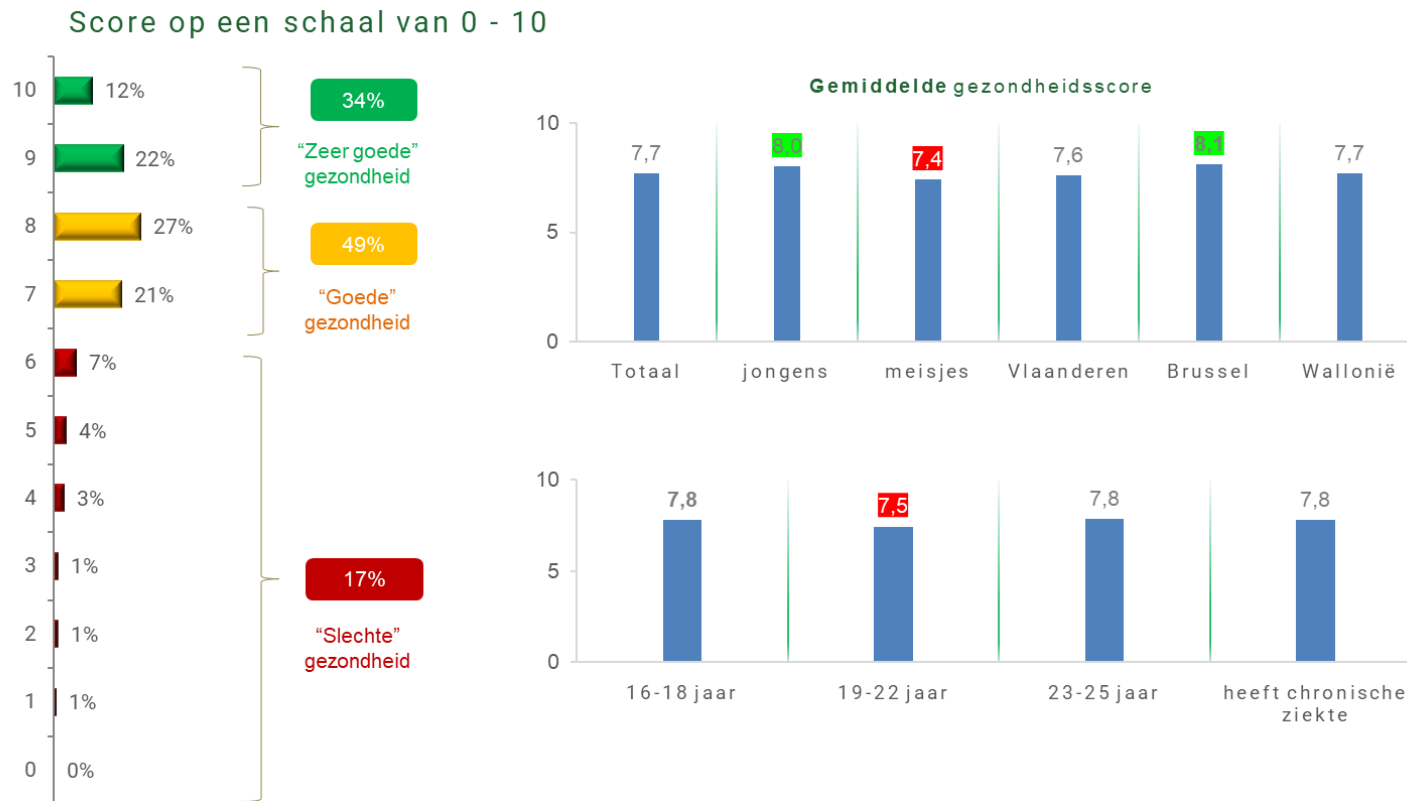

- 1 op 3 jongeren (34%) voelt zich “zeer gezond”.
- 1 op 6 (17%) geeft zichzelf een slechte gezondheids-score.
- Voorals bij “jongens”,
- Oudere jongeren (23-25 jaar) en Brusselse jongeren zijn er bovengemiddeld veel die zichzelf als zeer gezond inschatten.
- Merk op dat een groot deel van de jongeren met een chronische ziekte aangeven dat ze zich toch “zeer gezond” voelen.

Zijn jongeren bezig met gezondheid?

Hoe gezond voel ik me?

“Als je jezelf een score op 10 moet geven op vlak van gezondheid, hoeveel punten zou je jezelf geven?” (Total sample N= 1000)
(1 betekent dat je gezondheid zeer slecht is, 10 betekent dat je gezondheid heel goed is)

Met een gemiddelde score op 10 worden de verschillen wat afgevlakt.

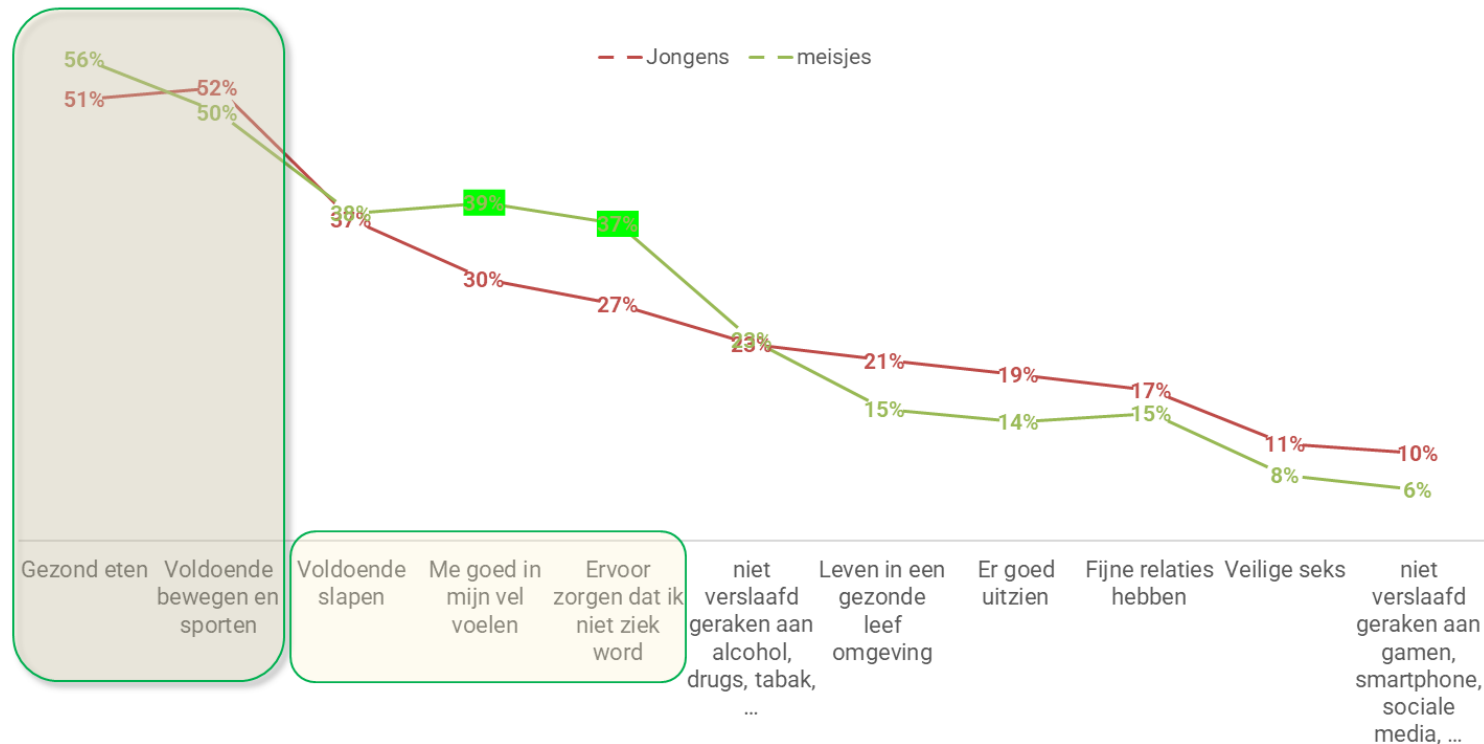
Maar ook het gemiddelde toont aan dat :

- **meisjes** zichzelf **lager** scoren dan jongens.
- **Brusselse jongeren** zichzelf **hoger** scoren dan in andere regio's.
- de **middenleeftijd** (19-22 jaar) zichzelf **lager** scoort dan de 16-18 jarigen en de 23-25 jarigen.

Zijn jongeren bezig met gezondheid?

Waarom denkt men als men denkt aan gezondheid?

Welke van de volgende onderwerpen associeer je vooral met "gezondheid"? (Total sample: N= 1000)

Gezondheid voor jongeren gaat in de allereerste plaats over:

1. Gezond **eten**
2. Voldoende **bewegen** en sporten
3. Voldoende **slapen**
4. Je **goed in je vel voelen**

Meisjes leggen meer nadruk op:

- Je **goed in je vel/ je mentaal goed** voelen
- Zorgen dat je **niet ziek** wordt

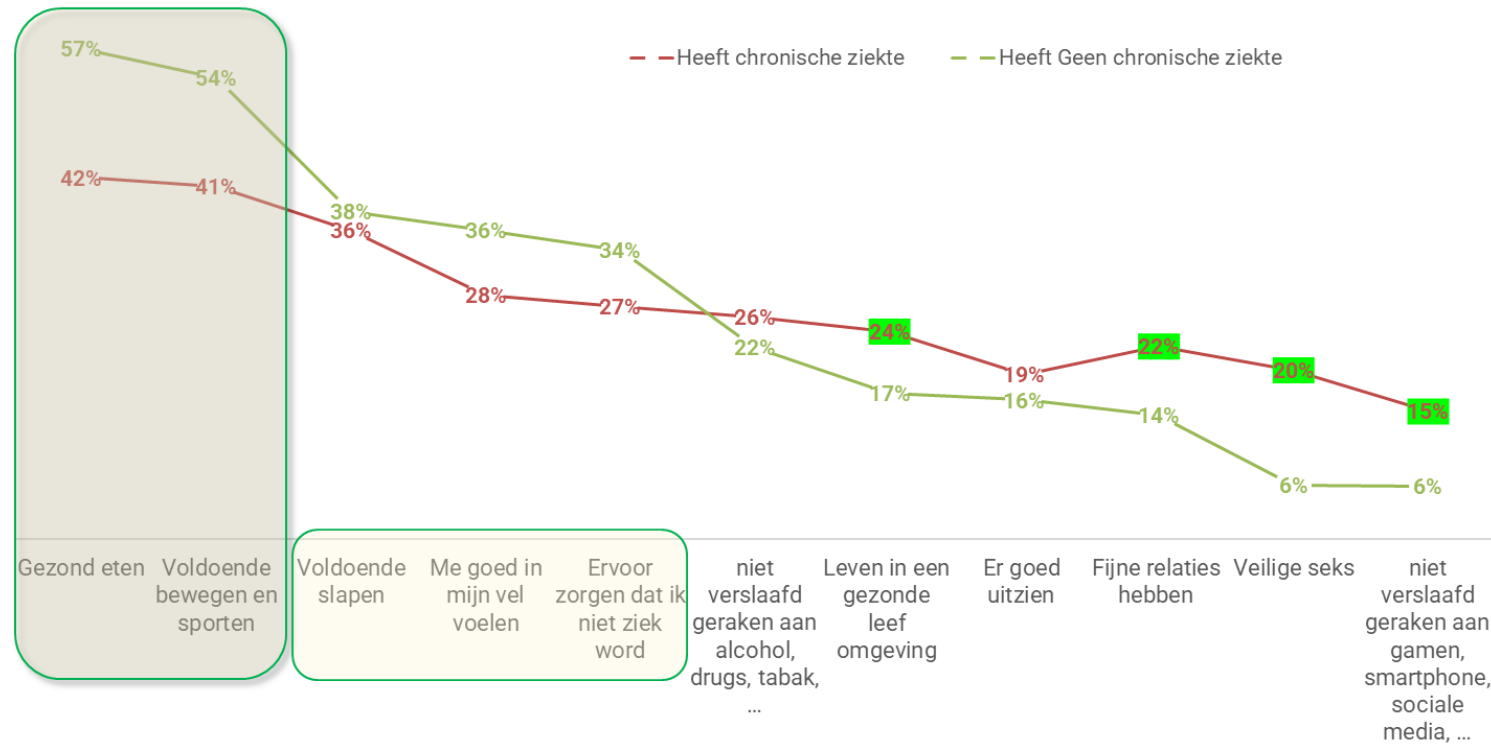
Qua **leeftijd** zijn de verschillen beperkt:

- Bij **23-25 jarigen** ligt de nadruk wat minder op gezond eten en voldoende bewegen en wat meer op er **goed uit zien** en **fijn relaties hebben** (veel vrienden – jezelf kunnen zijn – een lief hebben).

Zijn jongeren bezig met gezondheid?

Waarom denkt men als men denkt aan gezondheid?

Welke van de volgende onderwerpen associeer je vooral met "gezondheid"? (Total sample: N= 1000)

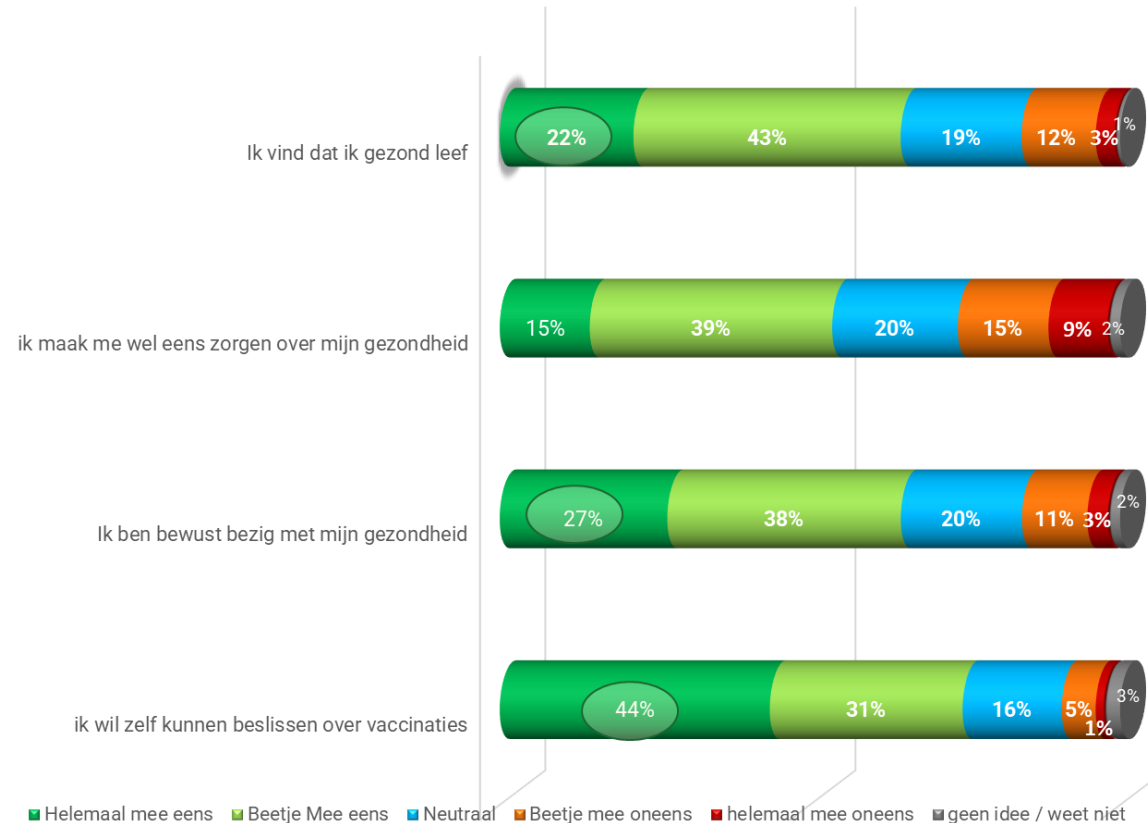

- De top 5 is identiek bij jongeren met en zonder chronische ziekten.
- Maar jongeren met een chronische ziekte associëren een bredere set van onderwerpen met gezondheid, zoals een gezonde leefomgeving, fijne relaties hebben, veilige seks,....

Zijn jongeren bezig met gezondheid?

Hoe gezond voel ik me?

"In welke mate ben je akkoord met de volgende uitspraken over gezondheid? (Total sample N= 1000)

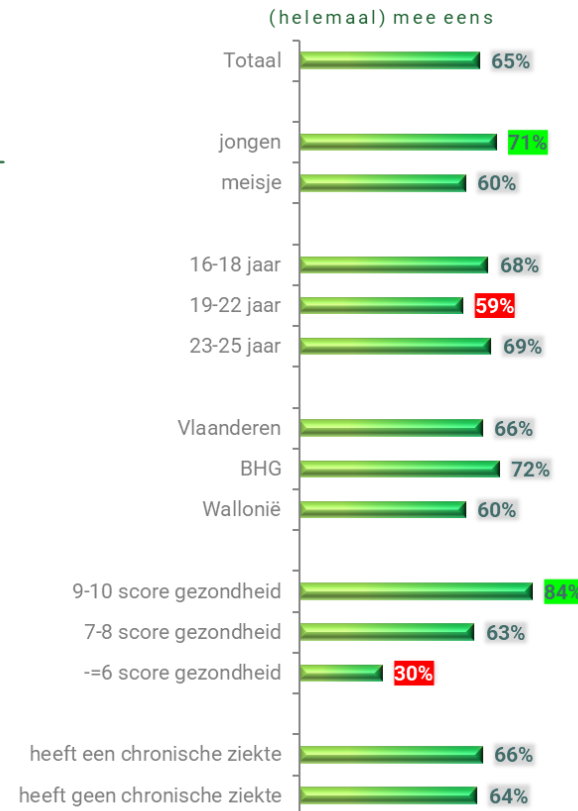
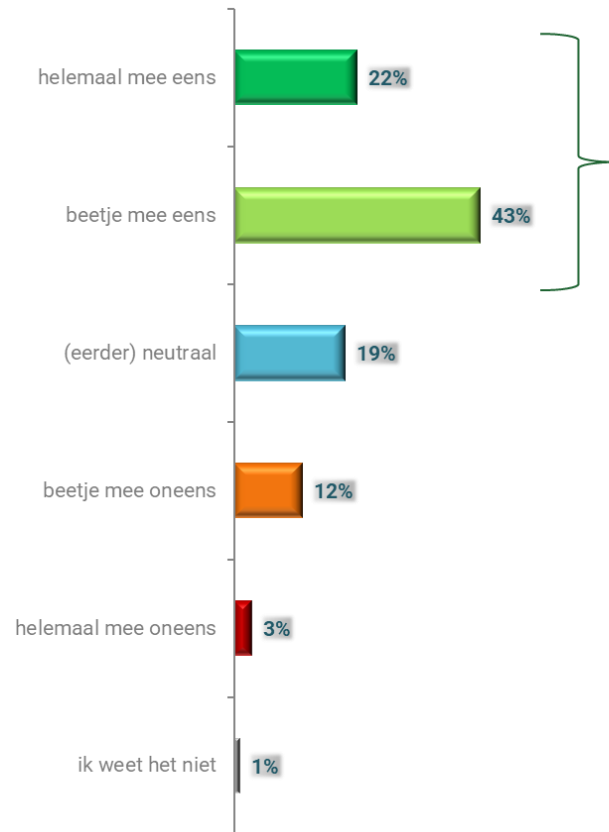

- 1 op 5 jongeren vindt dat hij/zij **echt gezond** leeft. Ongeveer **1 op 7** jongeren geeft aan **ongezond te leven**.
- 1 op 7 maakt zich **echt zorgen** over zijn/haar gezondheid.
- 1 op 4 jongeren vindt dat hij/ze **echt bewust bezig** is met gezondheid.
- Zelf **kunnen beslissen** over vaccinaties of medische behandelingen vinden jongeren zeer belangrijk.

Zijn jongeren bezig met gezondheid?

Hoe gezond voel ik me?

"ik vind dat ik gezond leef?" (Total sample N= 1000)

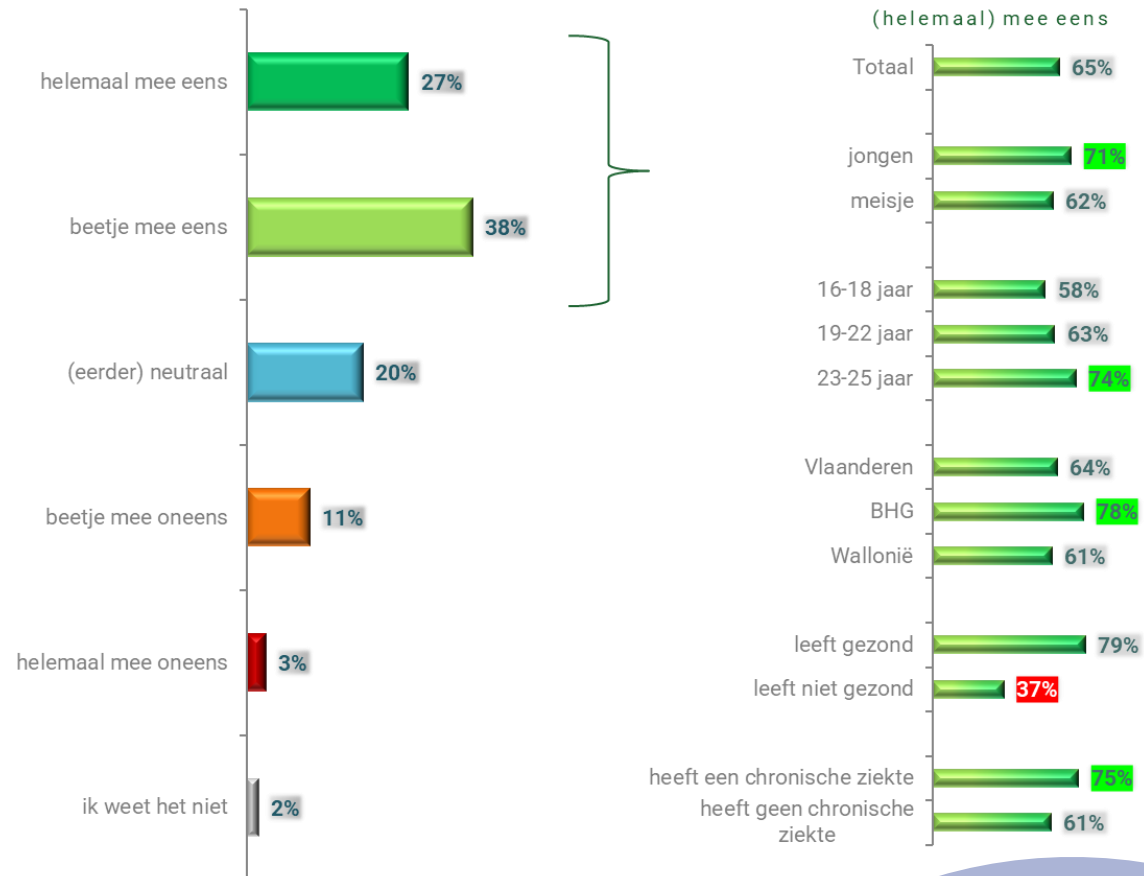

- 1 op 5 jongeren vindt dat hij/zij **echt gezond** leeft. **1 op 7** leeft **niet gezond**.
- De verschillen tussen de subgroepen volgen dezelfde tendens als bij de gezondheidsscore op 10.
 - **Meer jongens** dan meisjes vinden dat ze gezond leven.
 - de beleving van de gezondheid is **lager** in de **midden leeftijd** 19 tot 22 jaar.
 - Ook hier is de score net iets **hoger** in **Brussel**.

Zijn jongeren bezig met gezondheid?

Hoe gezond voel ik me?

"ik ben bewust bezig met mijn gezondheid? (bv gezond eten – voldoende bewegen – voldoende slapen,...) (Total sample N= 1000)

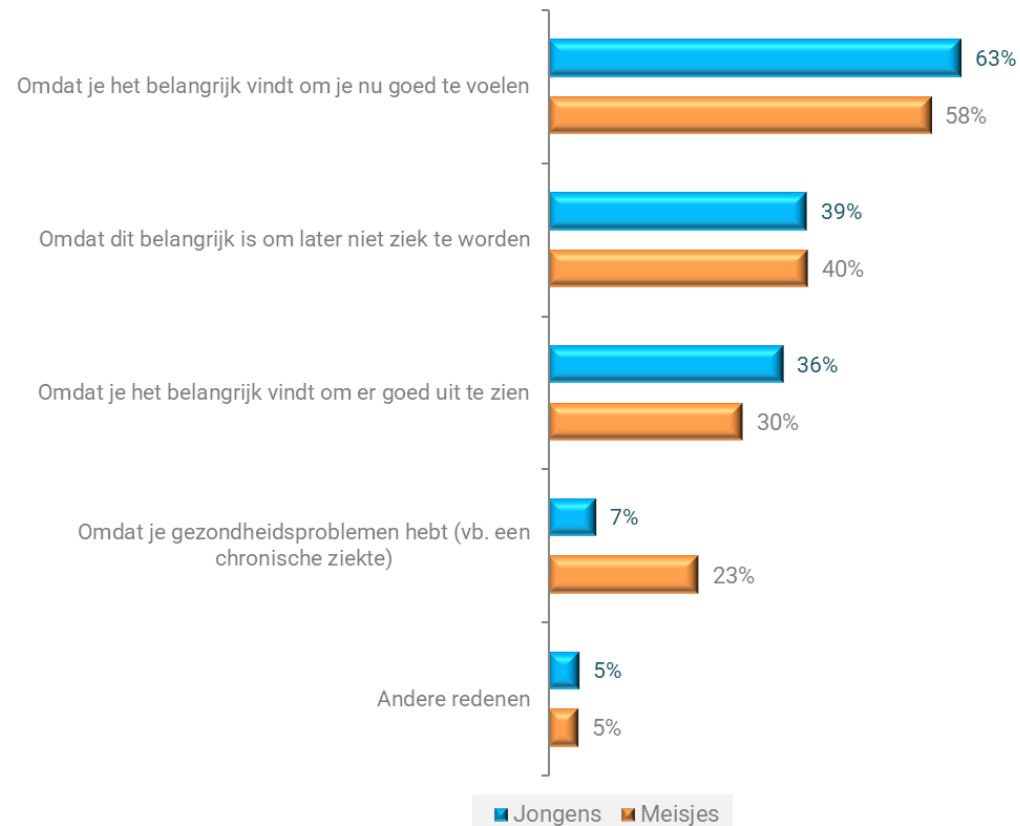
1 op 4 jongeren vindt dat hij/zij **echt bewust bezig** is met gezondheid. **1 op 7** is **niet bewust** bezig met zijn gezondheid.

- Ook hier is de score net **hoger** bij jongens dan bij meisjes.
- Ook hier is de score **hoger** in **Brussel**.
- Bewust bezig zijn met gezondheid **stijgt** met de **leeftijd**.
- Wie een **chronische ziekte** heeft is ook meer dan gemiddeld bewust bezig met de gezondheid.

Zijn jongeren bezig met gezondheid?

Hoe gezond voel ik me?

"Je bent bewust bezig met je gezondheid; Is dat....? (Zijn bewust bezig met hun gezondheid N= 647)

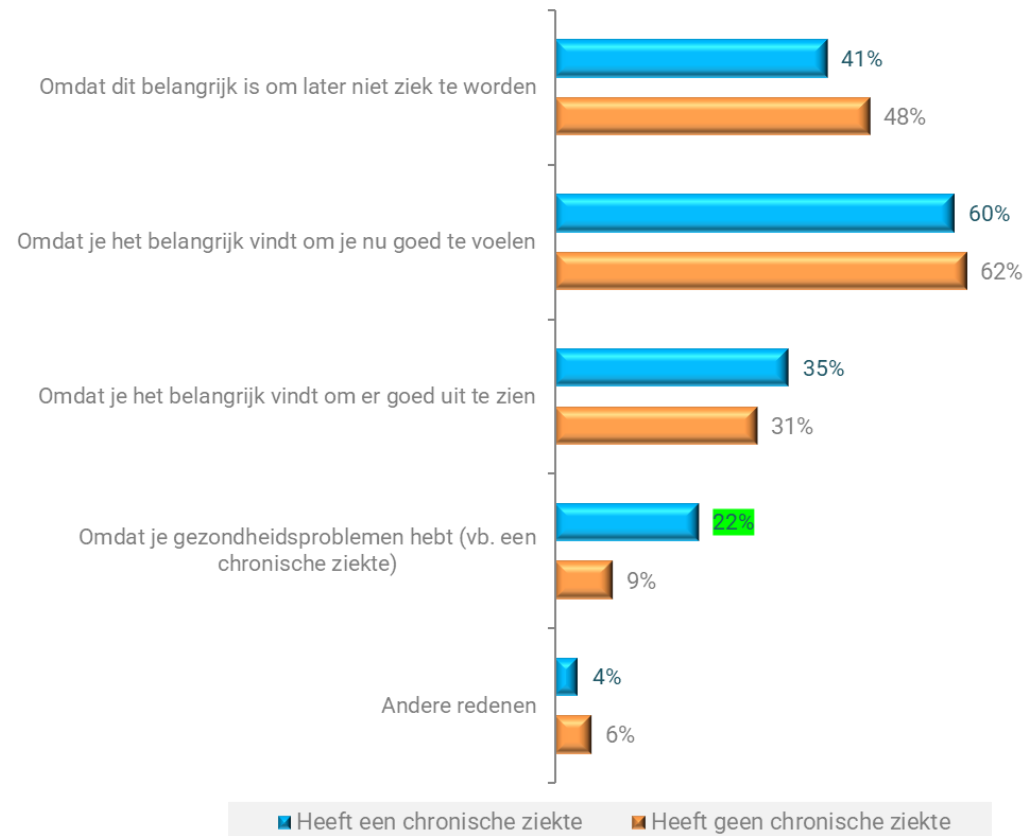

- ✓ Jongeren die **bewust bezig** zijn met hun gezondheid doen dat in de eerste plaats **om zich nu goed te voelen**.
- ✓ Later niet ziek worden of er goed uitzien komen op de 2e plaats.
 - Meisjes verwijzen makkelijker dan jongens naar gezondheidsproblemen als reden om bewust bezig te zijn met hun gezondheid.

Zijn jongeren bezig met gezondheid?

Hoe gezond voel ik me?

"Je bent bewust bezig met je gezondheid; Is dat....? (Zijn bewust bezig met hun gezondheid N= 647)

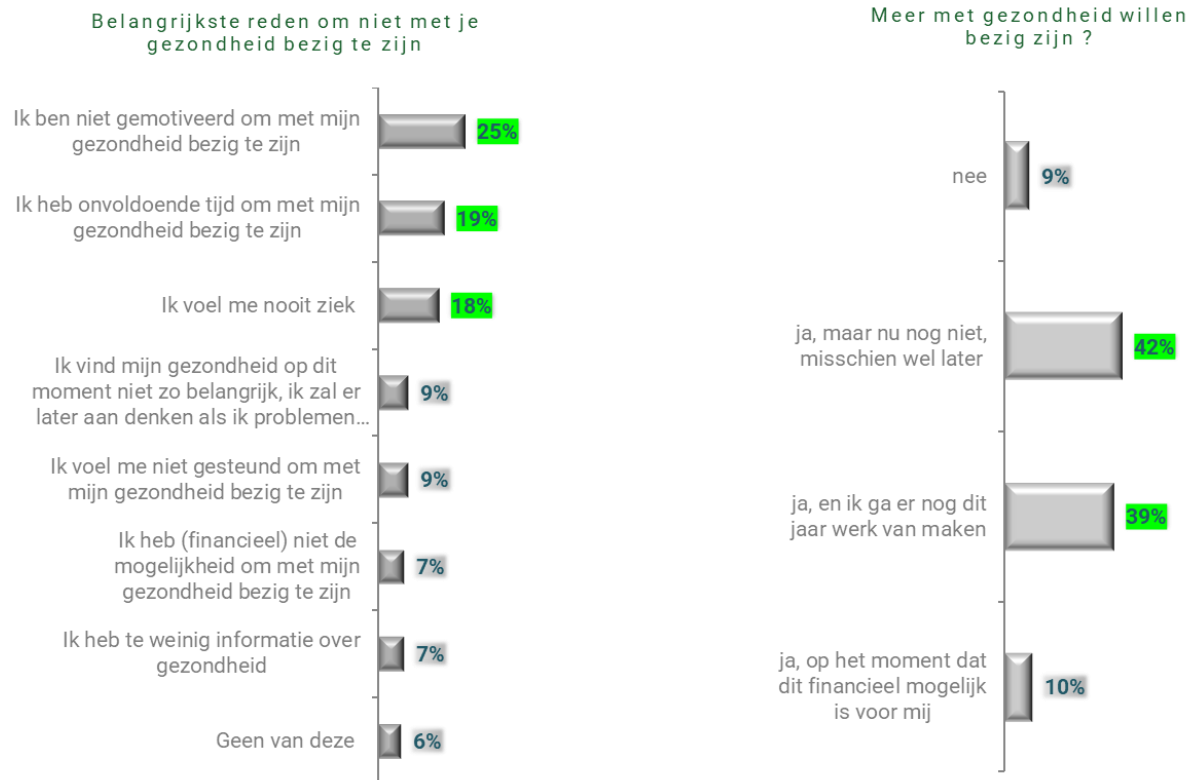

Logischer wijze geven jongeren met een chronische ziekte sneller aan dat ze bewust bezig zijn met hun gezondheid omwille van hun chronische ziekte, maar verder zijn er geen nauwelijks verschillen tussen beide groepen.

Zijn jongeren bezig met gezondheid?

Hoe gezond voel ik me?

“Je bent NIET bewust bezig met je gezondheid. Wat is voor jou de belangrijkste reden om niet met je gezondheid bezig te zijn....? En zou je eigenlijk wat meer met je gezondheid willen bezig zijn....? (Zijn niet bewust bezig met hun gezondheid N= 138!)

Redenen waarom jongeren **niet bewust bezig** zijn met hun gezondheid hebben te maken met:

1. **Gebrek aan motivatie**
2. **Geen tijd**
3. Men voelt zich **niet ziek**

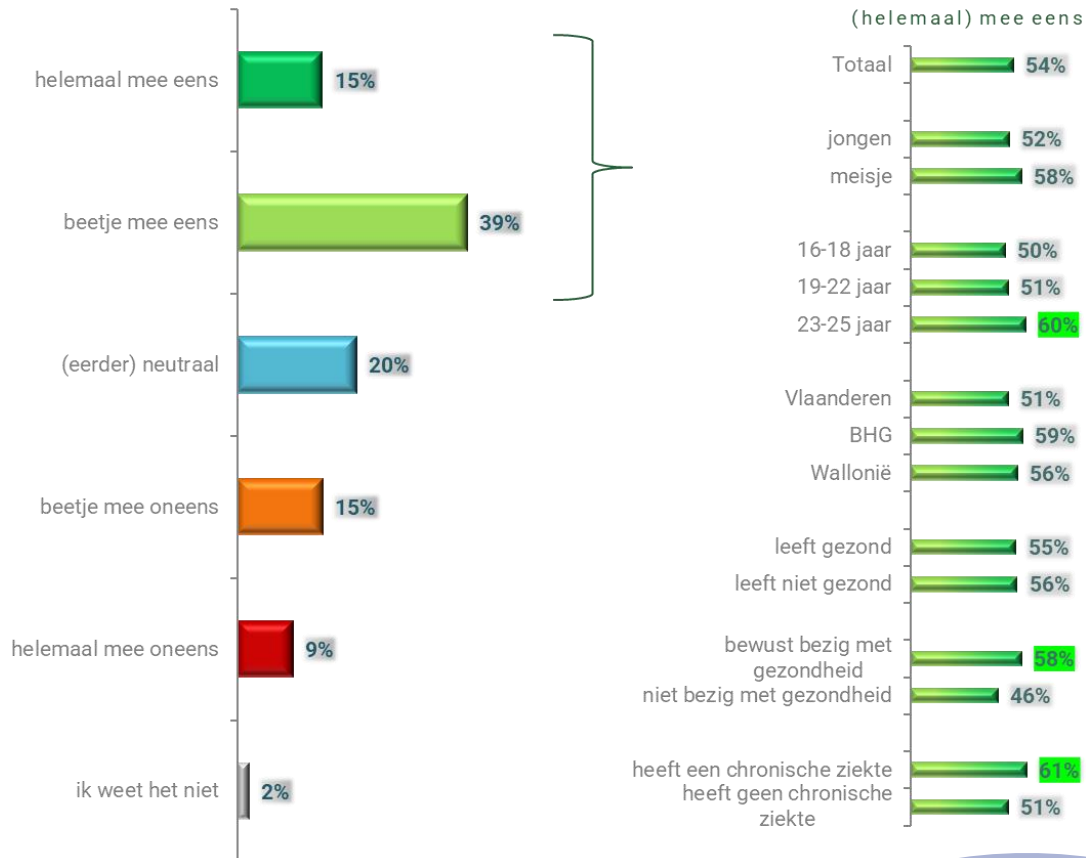
Wie niet met zijn gezondheid bezig is antwoord **sociaal wenselijk** : “nu nog niet maar misschien wel later” of “ik ga er dit jaar nog werk van maken”.

Herkend naar de totale sample zou gezondheid voor +/- **1,5%** van de jongeren te maken hebben met (on)voldoende **financiële middelen** (N= 14 op 1000).

Zijn jongeren bezig met gezondheid?

Hoe gezond voel ik me?

"ik maak me wel eens zorgen over mijn gezondheid? (Total sample N= 1000)

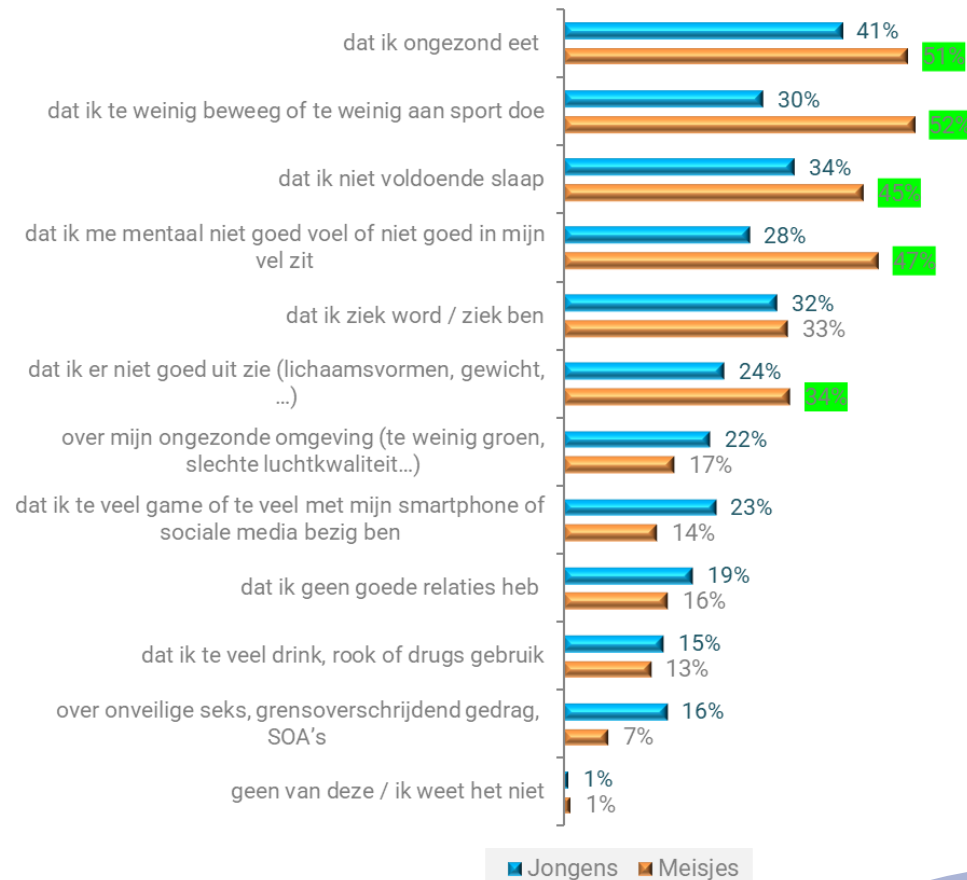

- 1 op 7 (15%) maakt zich **echt zorgen** over zijn/haar gezondheid.
- Net **iets meer meisjes** dan jongens maken zich zorgen over hun gezondheid maar de verschillen zijn klein.
- Ook hier zijn de cijfers net iets hoger bij de **23-25 jarigen**: ze zijn én meer met gezondheid bezig én maken zich meer zorgen over hun gezondheid.

Zijn jongeren bezig met gezondheid?

Hoe gezond voel ik me?

"Je maakt je zorgen over je gezondheid. En waarover maak je je dan vooral zorgen? (Maakt zich zorgen over zijn/haar gezondheid N= 536)

De **top 5** van redenen is **identiek** bij jongens als bij meisjes maar bij **meisjes** is het **telkens meer uitgesproken**:

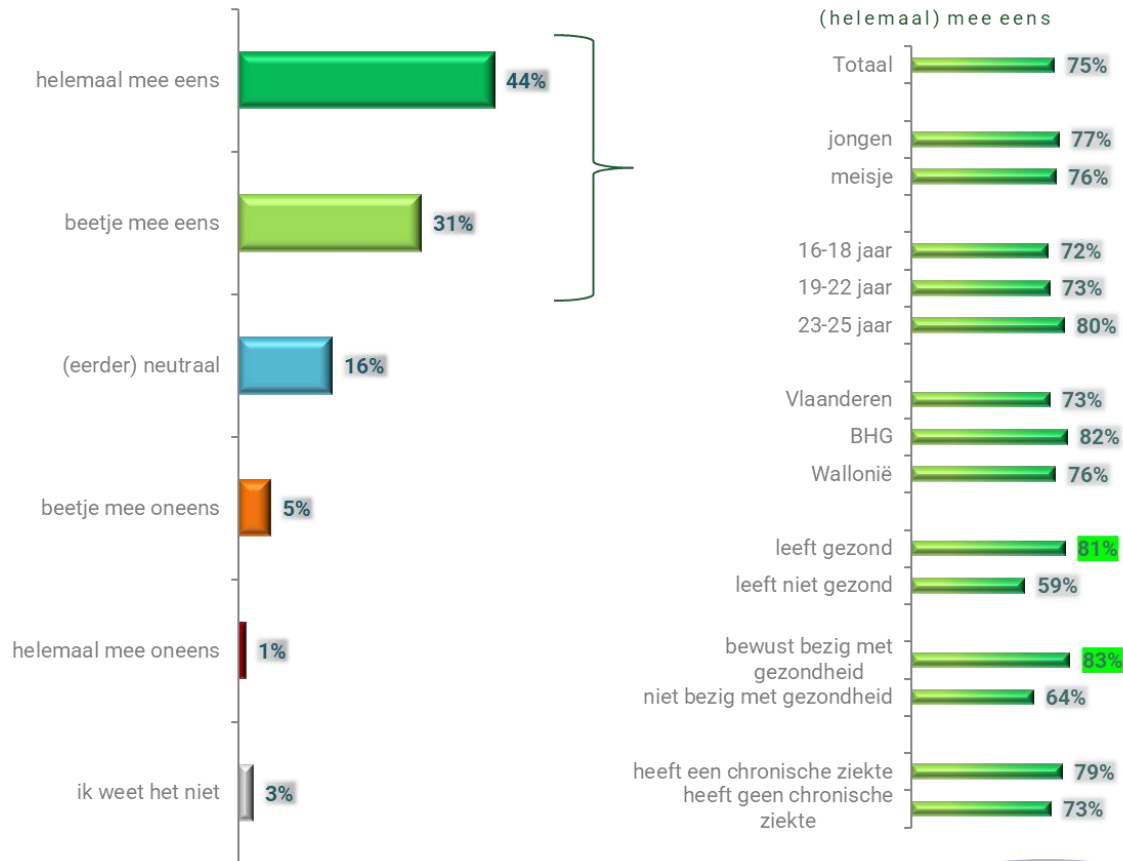
- Ongezond eten
- Te weinig bewegen
- Onvoldoende slapen
- Zich niet goed in zijn vel voelen
- Ziek worden

Naar **leeftijd** zijn de verschillen opnieuw minder groot – naarmate men **ouder** wordt, maakt men zich wat meer zorgen over de **relatie** en over **onveilige seks**.

Zijn jongeren bezig met gezondheid?

Hoe gezond voel ik me?

"Ik wil zelf kunnen beslissen over vaccinaties (Covid) of over medische behandelingen die ik moet krijgen? (Total sample N= 1000)

- Bijna de helft van de jongeren vindt het zeer belangrijk dat ze **zelf kunnen beslissen** over **medische behandelingen**.
- Hierin is er weinig verschil tussen de subgroepen maar hoe **hoger de betrokkenheid** bij gezond leven **hoe meer** men over de eigen gezondheid wil kunnen **beslissen**.

04

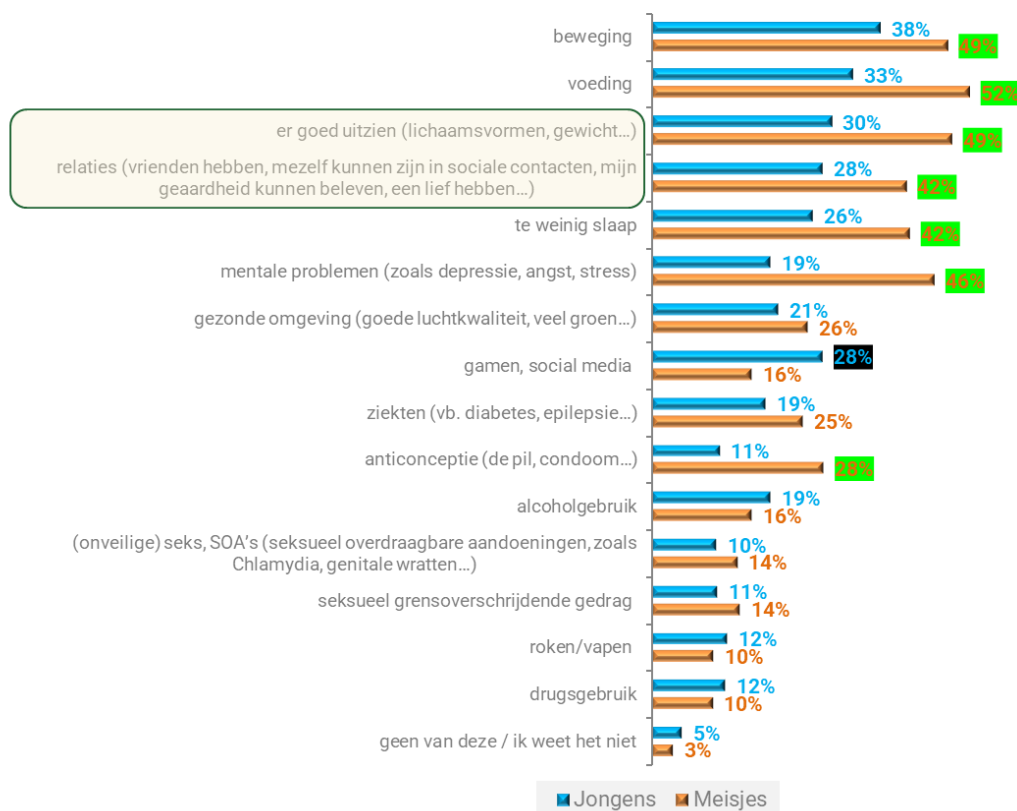
Waar halen ze hun informatie?

Waar halen ze hun informatie?

Welke onderwerpen houden jongeren bezig?

"Welke onderwerpen uit deze lijst houden je bezig, ... je denkt er wel eens over na, je zoekt er informatie over op, je praat er wel eens over?"

(Total sample N= 1000)

✓ Zonder direct verwijzing naar gezondheid, komen “er goed uitzien” en “relaties” meer naar voor als belangrijke thema’s voor jongeren.

✓ Maar verder blijft de top identiek : **Beweging – Voeding – Slaap - Mentale problemen.**

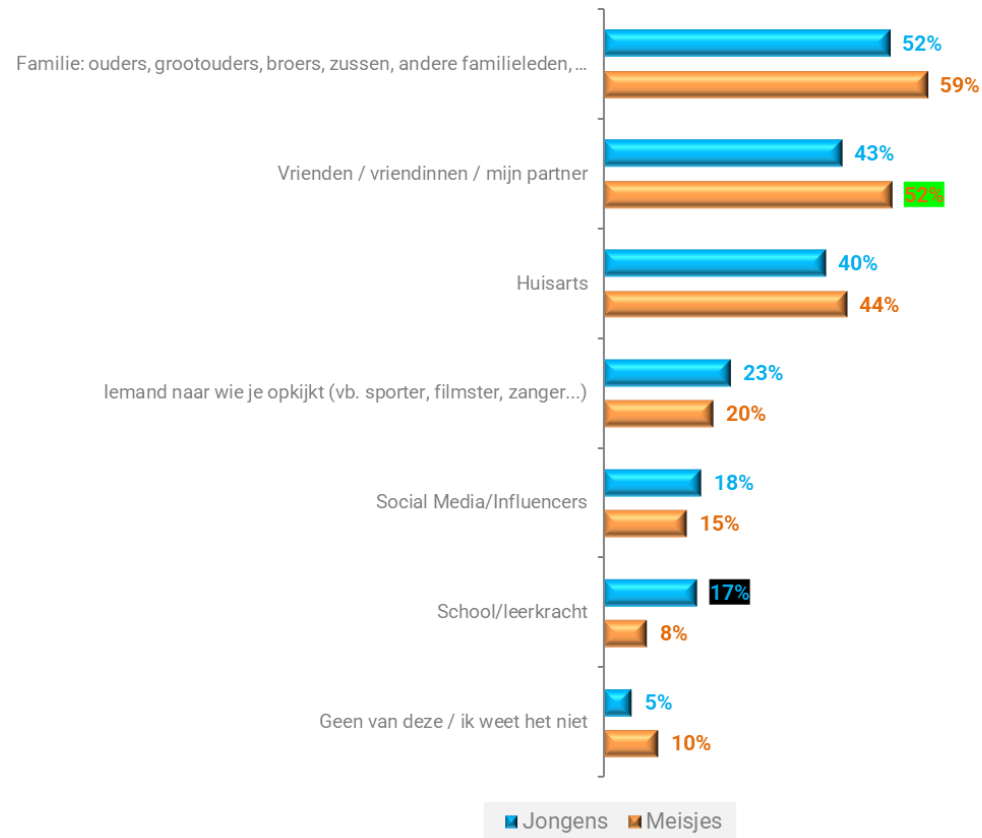
✓ Ook hier zijn de scores voor elke van deze topics bij **meisjes** duidelijk **meer uitgesproken.**

- Meisjes zijn mogelijk wat kritischer voor zichzelf, hebben sneller het gevoel dat zij minder gezond leven, hebben sneller het gevoel dat ze minder bewust met hun gezondheid bezig zijn, ze maken zich dan ook wat meer zorgen over hun gezondheid en praten ook wat makkelijker over allerlei onderwerpen rond gezondheid.
- Jongens hebben mogelijk wat sneller het gevoel dat ze gezond leven / dat ze bewust met gezondheid bezig zijn, ze maken zich wat minder snel zorgen over hun gezondheid en zijn minder bezig / begaan met onderwerpen rond gezondheid.

Waar halen ze hun informatie?

Wie kan motiveren?

"Welke mensen kunnen je motiveren om met je gezondheid bezig te zijn. (Total sample N= 1000)

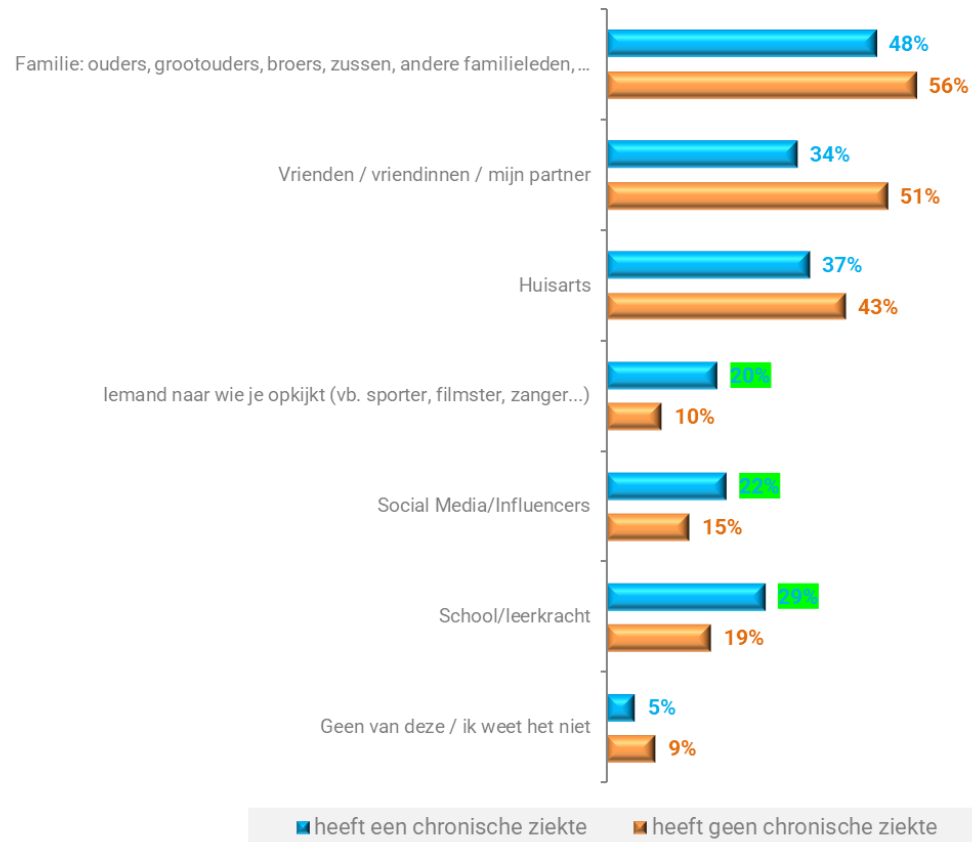
Het is vooral de **familie**, de **vrienden - vriendinnen / partner** en de **huisarts** die jongeren kunnen motiveren om (meer) met gezondheid bezig te zijn.

- Bij meisjes wordt er wat meer verwezen naar de peers maar verder zijn de verschillen tussen jongens en meisjes beperkt.
- Ook naar leeftijd zijn er weinig verschillen. Influencers zijn net iets relevanter bij de 23-25 jarigen.

Waar halen ze hun informatie?

Wie kan motiveren?

"Welke mensen kunnen je motiveren om met je gezondheid bezig te zijn. (Total sample N= 1000)

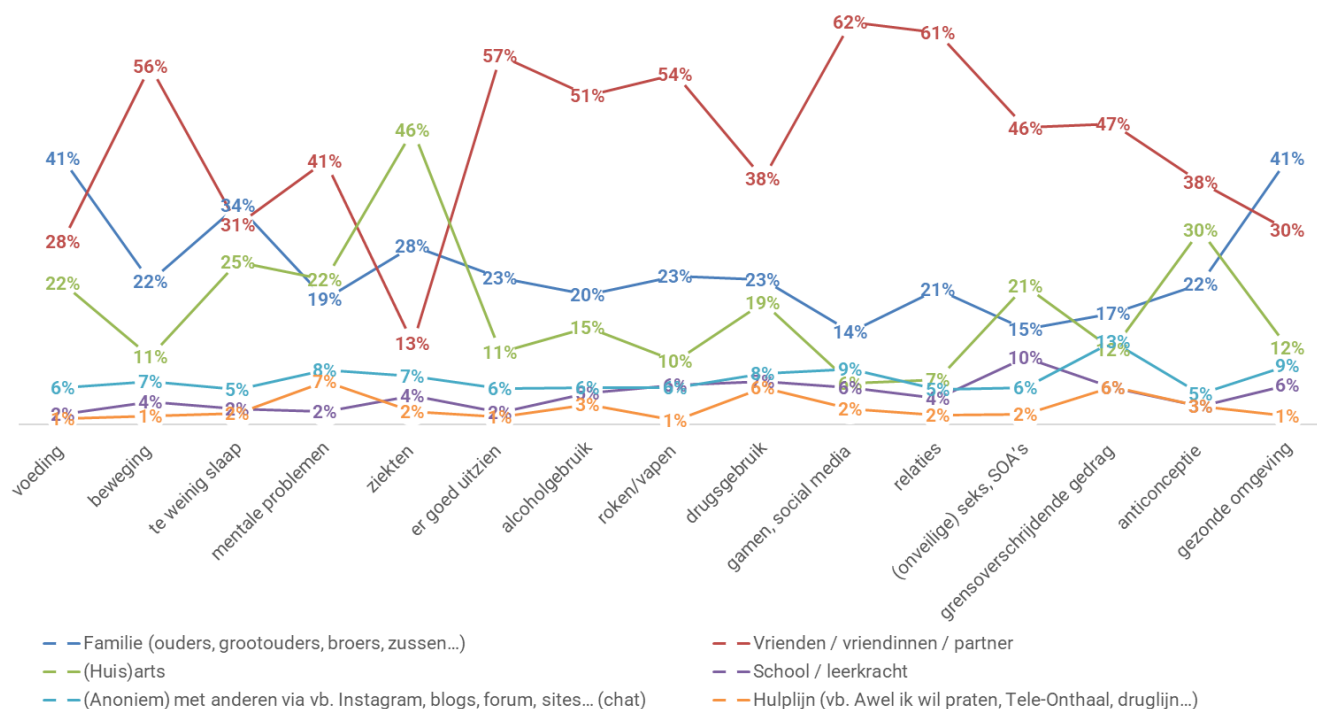

- ✓ Jongeren met een chronische ziekte geven ook aan dat ze vooral gemotiveerd kunnen worden door familie, vrienden en de huisarts.
- ✓ Maar in vergelijking met jongeren zonder chronische ziekte leggen ze net wat meer nadruk op andere mensen zoals de school/ leerkracht of mensen die ze kennen via de media (sporters – filmster, sociale media figuren).

Waar halen ze hun informatie?

Over welke onderwerpen wil men praten en met wie?

En met wie zou je hier dan bij voorkeur over willen praten? (zij die wel eens nadenken over deze onderwerpen N= varieert per topic)

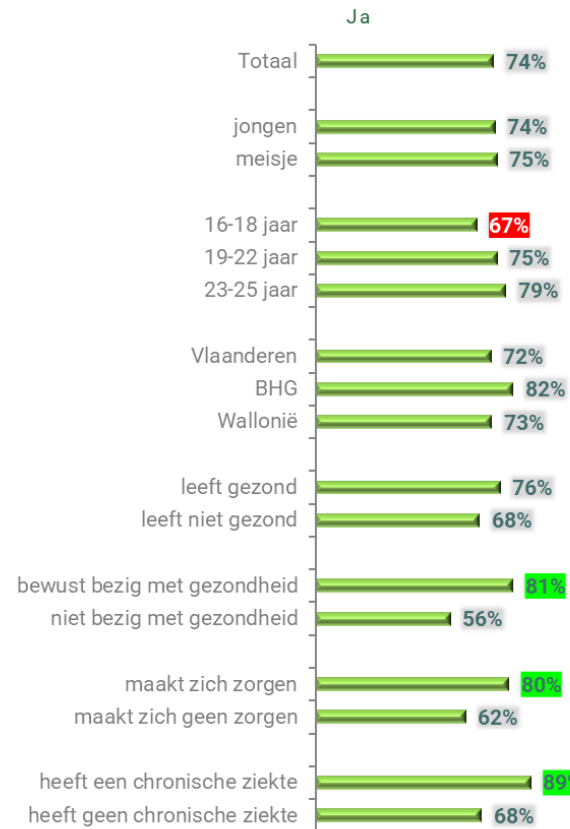
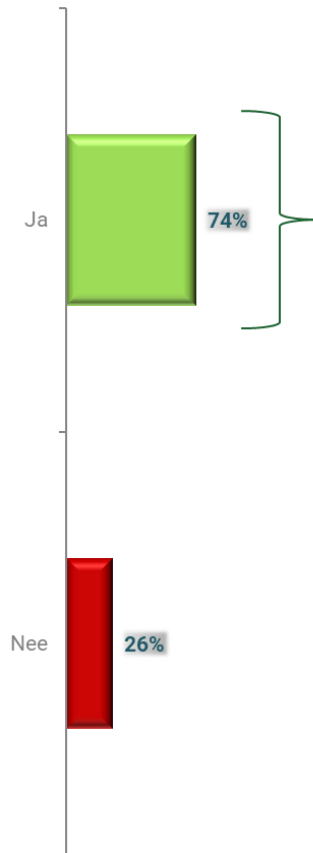

- ✓ **Vrienden – vriendinnen – partner** zijn doorgaans met grote voorsprong de nr 1 gesprekspartner.
- ✓ Bij voeding – slapen – gezonde omgeving is **familie** even belangrijk of zelfs belangrijker.
- ✓ Uiteraard bij ziekten, maar ook bij onveilige seks, soa's, anticonceptie, slaapproblemen is de **dokter** een relevante gesprekspartner.
- ✓ **School, hulplijnen, anonieme contacten** zijn - met uitzondering van grensoverschrijdend gedrag - duidelijk secundair.

Waar halen ze hun informatie?

Zoeken naar info op internet, sociale media, artikels?

"Ben je al eens op zoek gegaan naar informatie rond gezondheid op internet, sociale media, artikels,...? (Total sample N= 1000)

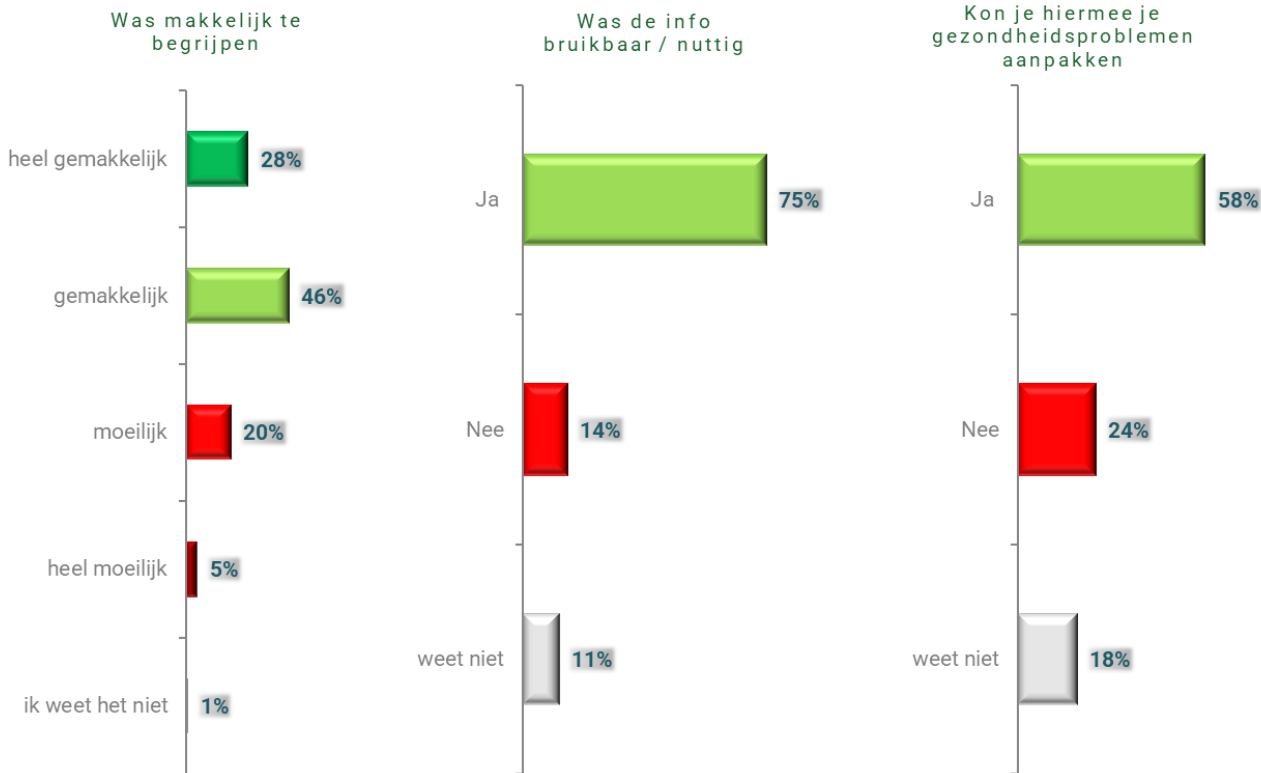

- 3 op 4 jongeren is al eens op **zoek** gegaan naar **informatie** rond gezondheid.
- Logischerwijze ligt dit nog hoger bij jongeren die bewust bezig zijn met hun gezondheid of zich zorgen maken over hun gezondheid.

Waar halen ze hun informatie?

Zoeken naar info op internet, sociale media, artikels?

“Je hebt al gezocht naar informatie...en vond je deze informatie dan makkelijk te begrijpen,...?” en “vond je deze informatie bruikbaar – nuttig/ kon je hiermee je gezondheidsproblemen aanpakken,...?” (jongeren die al op zoek gegaan zijn naar info op internet,...N= 736)

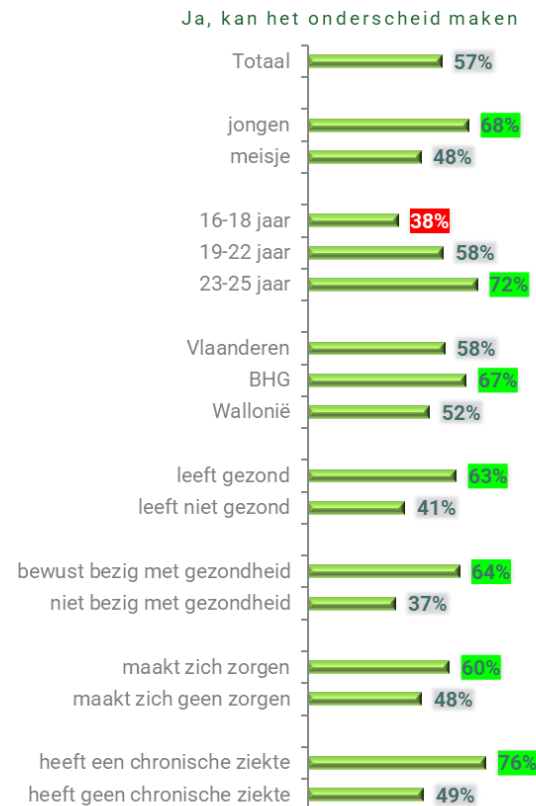
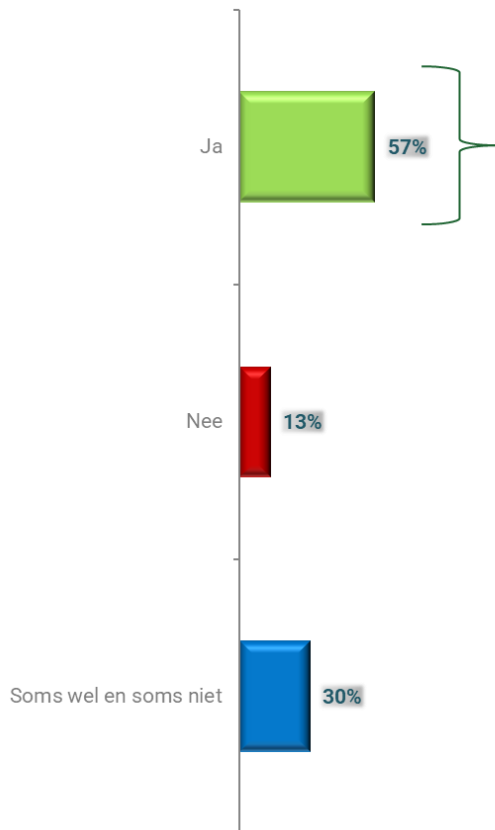

- ✓ Voor **3 op 4 jongeren** – op zoek naar info over gezondheid – was de gevonden info **makkelijk** te begrijpen.
- ✓ Maar dus ook 1 op 4 heeft het moeilijk om de info over gezondheid te begrijpen.
- ✓ Voor **3 op 4 jongeren** was de info ook **bruikbaar/ nuttig**.
- ✓ Meer dan de **helft** kon hiermee ook zijn gezondheidsprobleem **aanpakken**.
 - Hoe meer men betrokken is bij zijn gezondheid hoe positiever men is over de gevonden informatie: makkelijk – nuttig – onmiddellijk toepasbaar.
 - Jongens net iets positiever in hun oordeel dan meisjes en de positieve beleving is ook licht stijgend met de leeftijd.

Waar halen ze hun informatie?

Betrouwbare en minder betrouwbare informatie?

Als je informatie zoekt (over gezondheid) heb je dan het gevoel dat je een onderscheid kan maken tussen betrouwbare informatie en niet betrouwbare informatie (vb fake news/reclame)? (jongeren die al op zoek gegaan zijn naar info op internet,N= 736)

lets meer dan de **helft** van de **jongeren** heeft de indruk dat men het **onderscheid** kan maken tussen **betrouwbare** en **niet betrouwbare** info rond gezondheid.

- **Jongens** zijn op dit vlak merkkelijk zekerder van hun stuk dan meisjes.
- Hetzelfde geldt voor de **23 – 25 jarigen** versus de 16-18 jarigen.
- Ook hier is de inschatting positiever bij jongeren die zich meer **betrokken** voelen bij hun **gezondheid**.

05

Hebben ze vertrouwen in de arts die ze raadplegen?

Hebben jongeren vertrouwen in de arts?

Gaat men naar de arts?

Als je naar de (huis)arts ga, ga je dan meestal? (Total sample N= 1000)

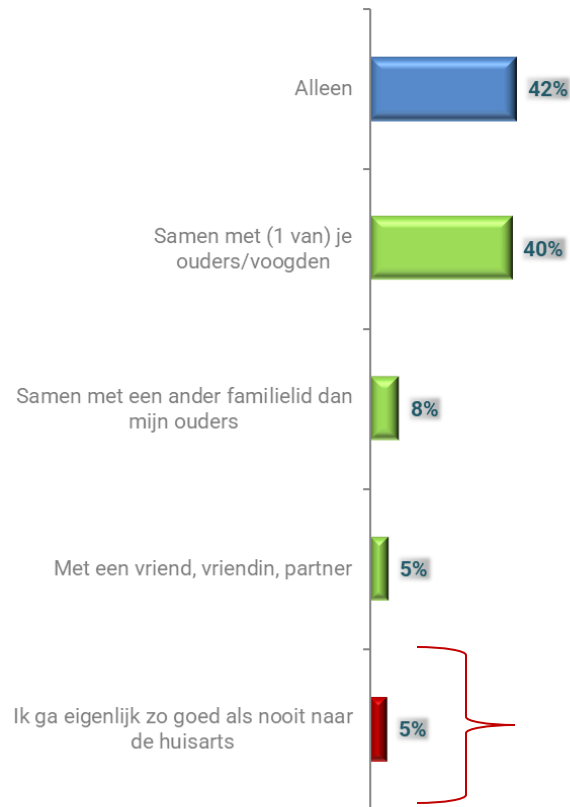

- 4 op 10 jongeren gaat meestal alleen naar de huisarts.
 - Bij meisjes en 23-25 jarigen loopt dit op tot 1 op 2.
 - Ook hier is het zo dat jongeren die meer betrokken zijn bij hun gezondheid meer alleen naar de huisarts gaan.
 - Bij jongeren met een chronische ziekte ligt de verhouding anders. Hier gaat "slechts" 1 op 3 meestal alleen naar de huisarts.
- 5% gaat nooit naar de huisarts.

Hebben jongeren vertrouwen in de arts?

Gaat men naar de arts?

En wat maakt dat je niet naar de (huis)arts gaat (gaat niet naar de (huis)arts N= 46!!!!)

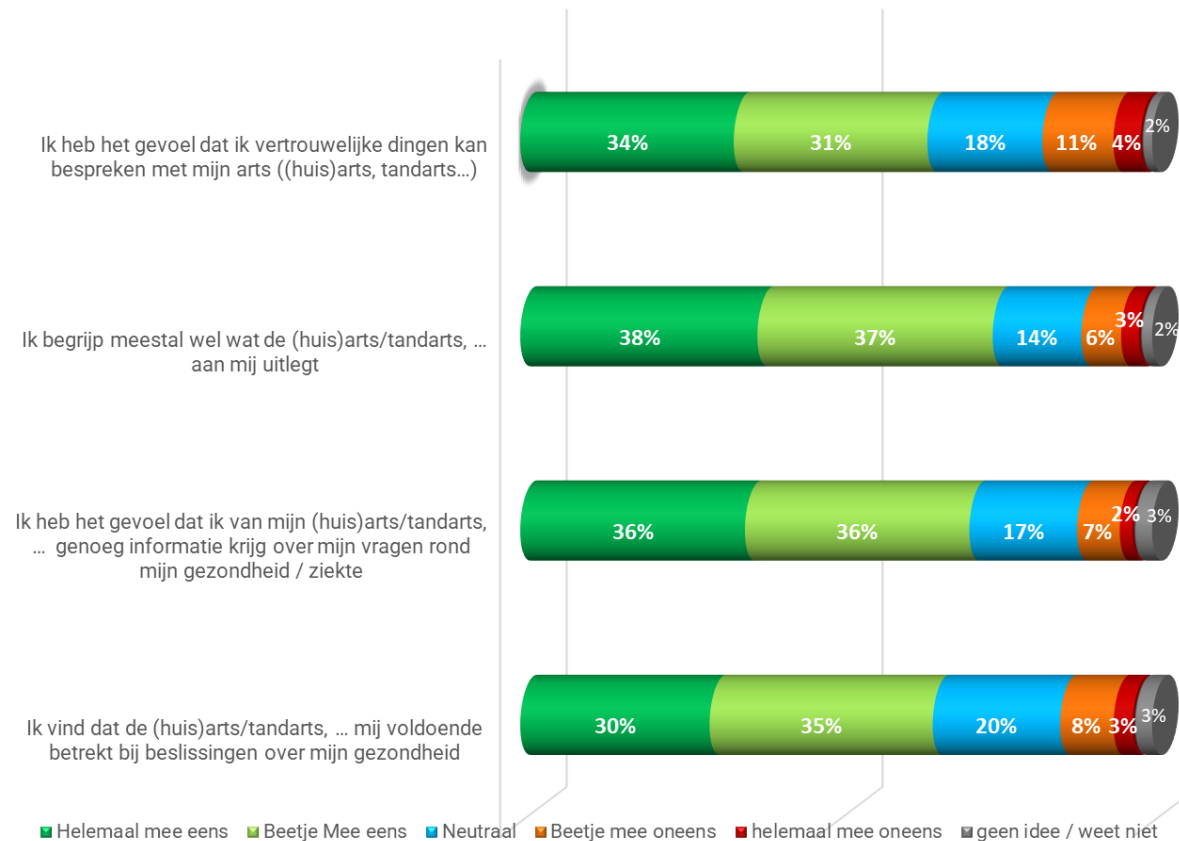

- Wie **niet** naar de huisarts **gaat** voelt zich zo goed als **nooit** ziek.
- Een kleine minderheid verwijst naar de kost van een doktersbezoek.
- Herrekend naar de totale steekproef gaat 0,9% van de jongeren niet naar de huisarts omdat dit te duur is.

Hebben jongeren vertrouwen in de arts?

Hoe ervaart men de relatie met de arts?

"In welke mate ben je akkoord met de volgende uitspraken? (jongeren die de (huis)arts bezoeken N=954)

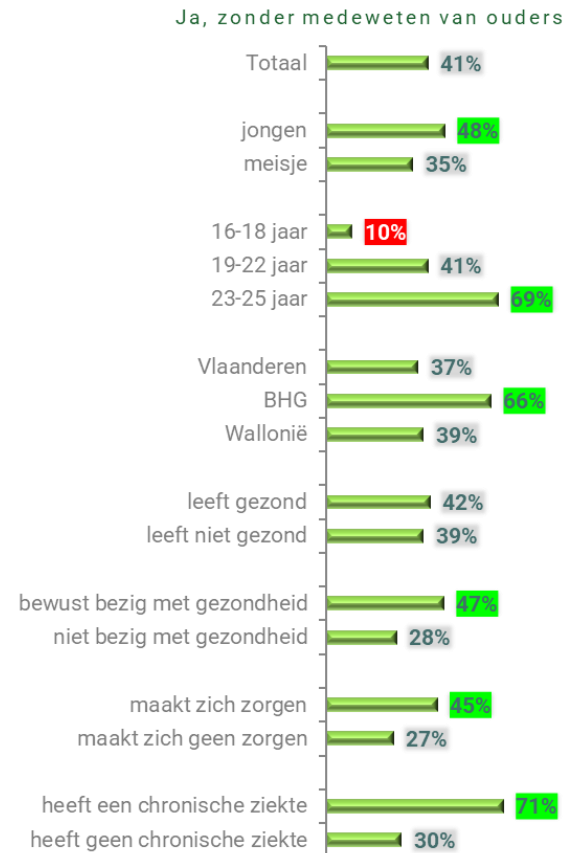
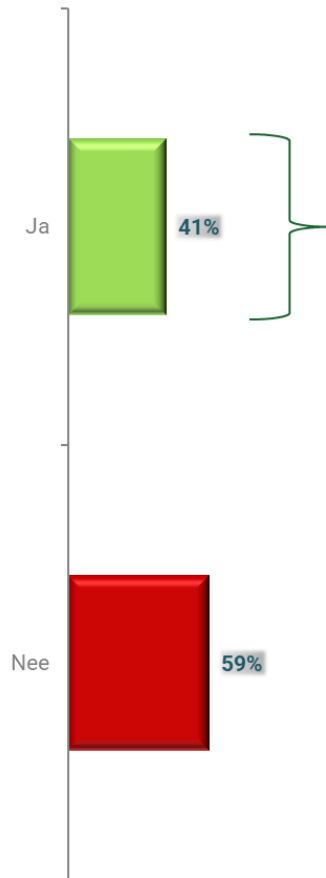

- De meeste jongeren (2 op 3) hebben een **positief gevoel** over hun relatie met de huisarts. **1 op 3** geeft overtuigd aan dat zij:
 - **Vertrouwelijke** dingen kunnen **bespreken**.
 - De **uitleg** van de arts **begrijpen**.
 - **Voldoende geïnformeerd** wordt.
 - **Voldoende betrokken** wordt bij beslissingen over gezondheid.
- Er zijn hierbij **weinig verschillen** tussen jongens en meisjes en tussen leeftijdscategorieën.
- +/- 10%** van de jongeren lijkt **ontevreden** over zijn/haar relatie met de huisarts.

Hebben jongeren vertrouwen in de arts?

Hoe ervaart men de relatie met de arts?

"Ga je wel eens naar de (huis)arts zonder dat je ouders hiervan op de hoogte zijn...? (jongeren die de (huis)arts bezoeken N=954)

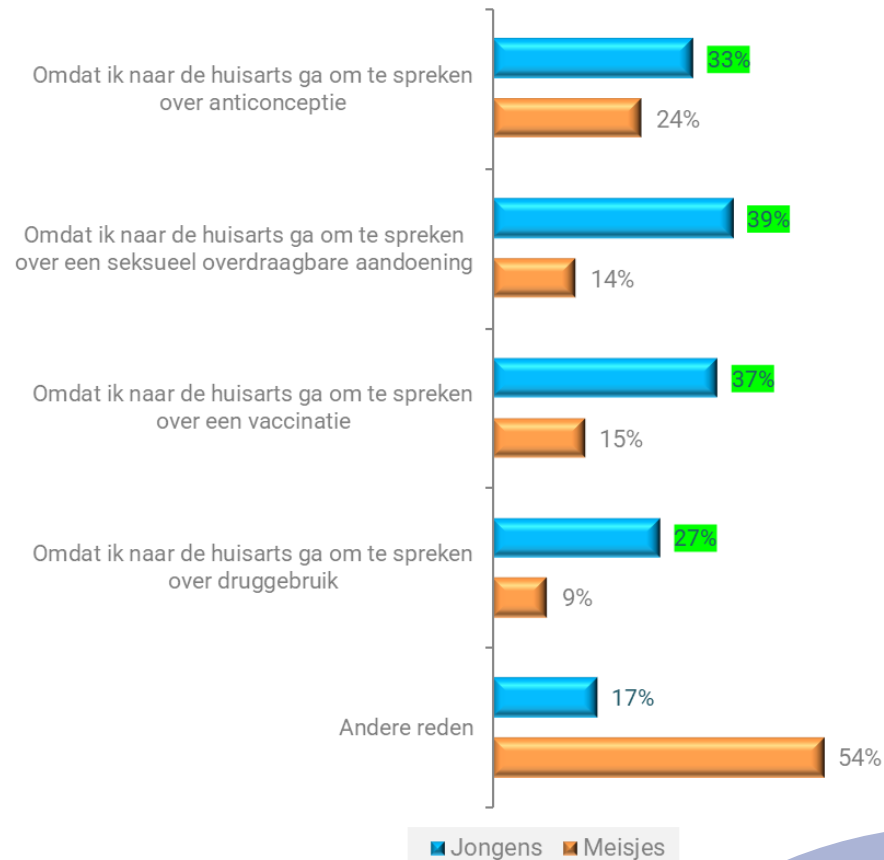

- 4 op 10 jongeren gaat wel eens **zonder medeweten** van de ouders naar de huisarts.
- Bij **jongens** is dat 1 op 2 en bij **23-25 jarigen** en in BHG loopt dit op tot 2 op 3 jongeren.
- Ook hier geldt dat jongeren die **meer betrokken** zijn bij hun gezondheid ook meer zonder medeweten van hun ouders de huisarts bezoeken.

Hebben jongeren vertrouwen in de arts?

Hoe ervaart men de relatie met de arts?

"je gaat wel eens zonder medeweten van je ouders naar de (huis)arts,... Wat maakt dat je ouders hier niet van op de hoogte zijn...? (jongeren die de (huis)arts bezoeken zonder medeweten van de ouders N=390)

Als **reden** voor een bezoek **zonder ouders** wordt vooral verwezen naar gesprekken over:

- **Anticonceptie**
- **Seksueel overdraagbare aandoeningen**

Bij **jongens** gaat het over alle voorgelegde redenen.

- **OPGELET**. Bij **meisjes** gaat het naast anticonceptie ook en vooral over (een veelheid aan) andere (niet gekende) redenen.

06

Wat verwachten jongeren van het beleid rond gezondheid?

Wat verwachten jongeren van het beleid?

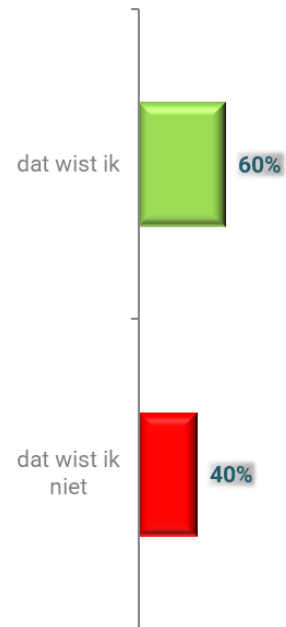
Kennis van de bestaande overheidsmaatregelen inzake jongeren en hun gezondheid?

"Wist je dat....? (Total sample N= 1000)

De basis tandverzorging voor jongeren is volledig gratis tot 18 jaar ?

Wie jonger is dan 25 jaar, kan sommige voorbehoedsmiddelen gratis of zeer goedkoop krijgen ?

Bij wie jonger is dan 18 jaar, komt de overheid voor een deel tussen in de kost van de brilglazen ?

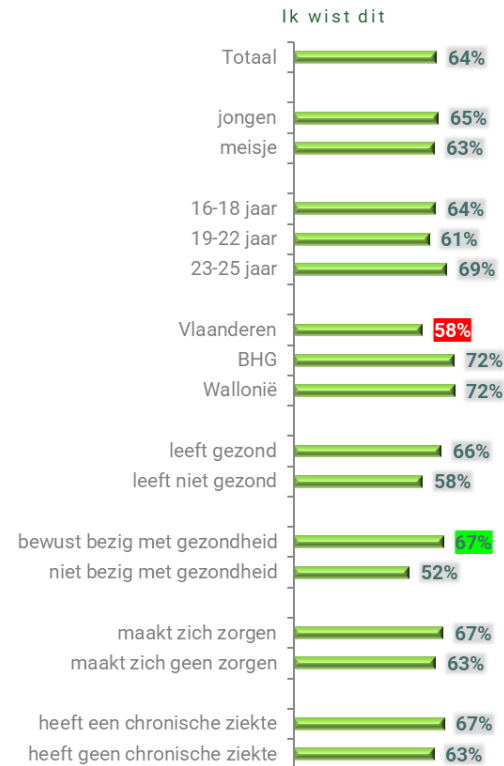
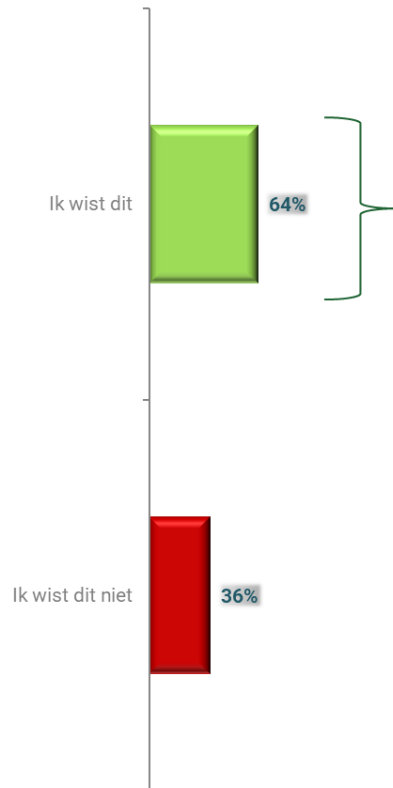
Net iets minder dan **2 op 3 jongeren** is op de **hoogte** van de **overheidsmaatregelen** gericht op jongeren:

- de gratis basis tandverzorging tot 18,
- (gratis) voorbehoedsmiddelen voor wie jonger is dan 25,
- een tussenkomst in de kost voor brilglazen voor wie jonger is dan 18.

Wat verwachten jongeren van het beleid?

Kennis van de bestaande overheidsmaatregelen inzake jongeren en hun gezondheid?

"Wist je dat.... de basis tandverzorging voor jongeren volledig gratis is tot 18 jaar? (Total sample N= 1000)

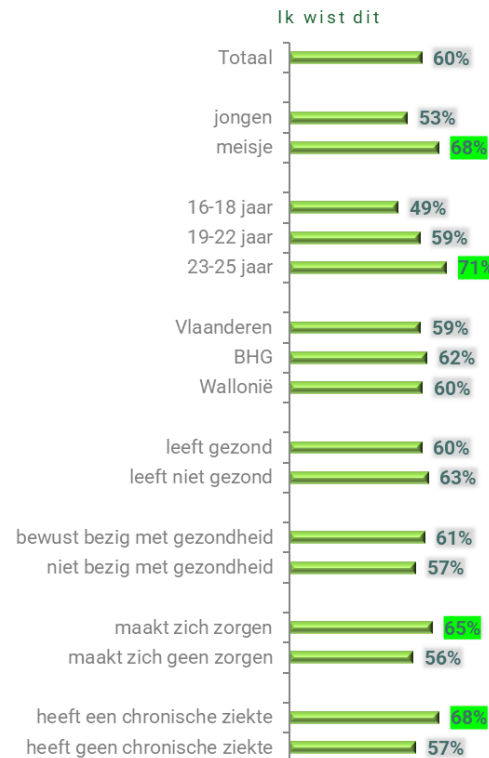
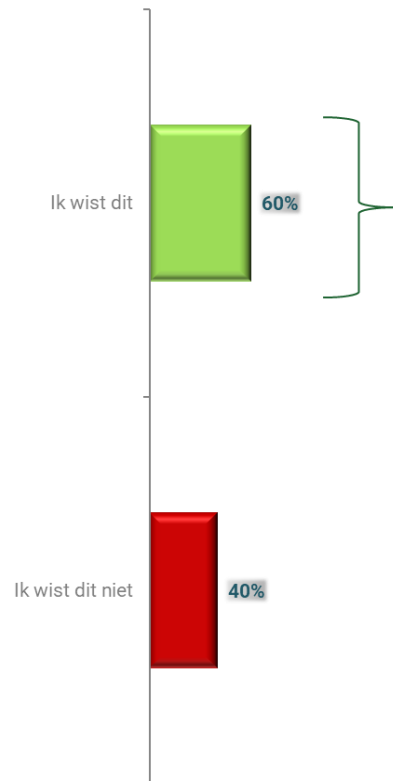

De kennis lijkt wat lager in Vlaanderen dan in de andere regio's.

Wat verwachten jongeren van het beleid?

Kennis van de bestaande overheidsmaatregelen inzake jongeren en hun gezondheid?

"Wist je dat....wie jonger is dan 25 jaar, sommige voorbehoedsmiddelen gratis of zeer goedkoop kan krijgen? (Total sample N= 1 000)

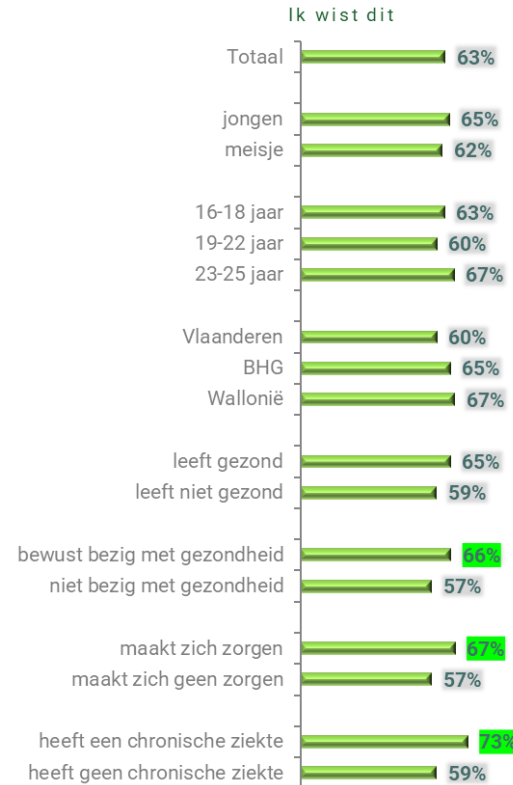
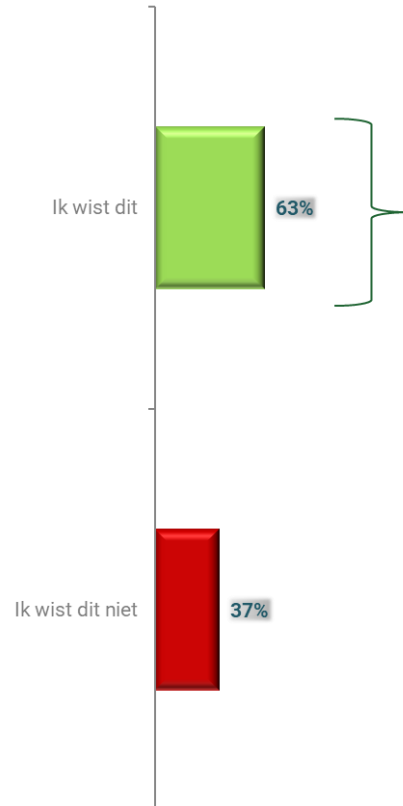

De kennis is hoger bij meisjes en bij de oudere leeftijdsgroep.

Wat verwachten jongeren van het beleid?

Kennis van de bestaande overheidsmaatregelen inzake jongeren en hun gezondheid?

"Wist je dat...bij wie jonger is dan 18 jaar, de overheid een deel van de kost van de brilglazen betaalt? (Total sample N= 10 00)

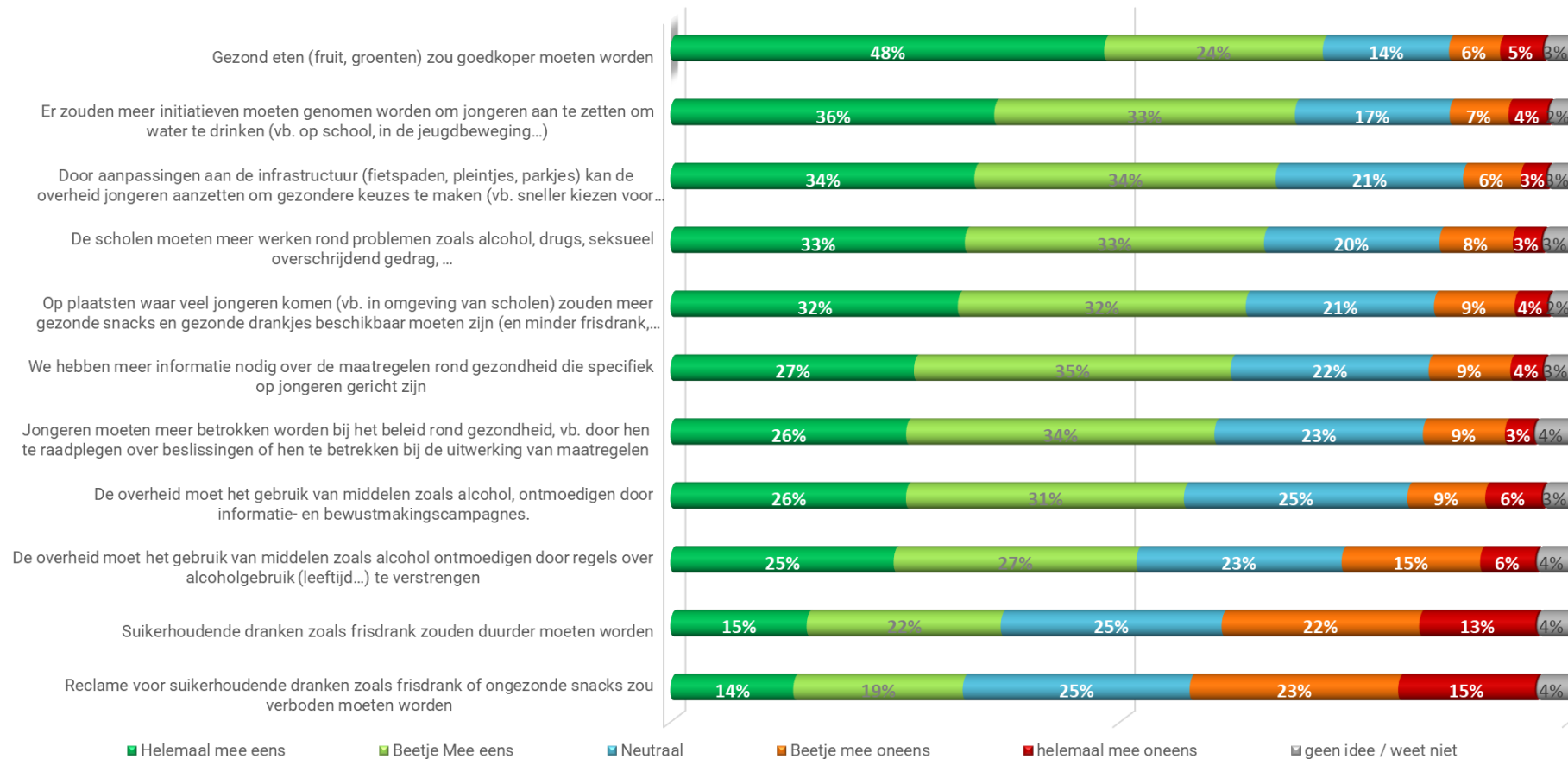

Er zijn nauwelijks verschillen tussen de socio-demografische subgroepen.

Wat verwachten jongeren van het beleid?

Gaat men akkoord met volgende beleidsmaatregelen?

"In hoeverre ben je het eens met elk van volgende uitspraken,....? (Total sample N= 1000)

Wat verwachten jongeren van het beleid?

Gaat men akkoord met volgende beleidsmaatregelen?

"In hoeverre ben je het eens met elk van volgende uitspraken,....? (Total sample N= 1000)

- Tot 2 op 3 jongeren steunt **maatregelen** die op een **niet beperkende** manier hun gezondheid ten goede komen : zoals bv gezond eten goedkoper maken – promoten van water bij jongeren – duwtje geven richting meer bewegen, gezondere keuzes, preventie, begeleiding bij problemen...).
- Maar van **zodra** maatregelen bedoeld zijn om de **vrijheid** in te **perken** zijn jongeren meer **terughoudend** en zakt de steun/ sympathie tot onder 50% : verstrengen van regels over alcohol gebruik – duurder maken van suikerhoudende dranken of reclame hiervoor verbieden).
- Met andere woorden ook bij jongeren en gezondheid geldt dat **nudging** op **meer begrip** kan rekenen dan **beperkende maatregelen**.